Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 151 (5442).
7 ИЮЛЬ 1984 й.
ШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросида

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида хўжалик ва социал-маданий қурилишнинг, шунингдек мамлакат ташқи сиёсатининг бир қанча масалаларини муҳокама қилди.

Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси ўртоқ Г. А. Алиевнинг Байкал-Амур темирйўл магистрали қурилиши билан боғлиқ бўлган баъзи масалалар хусусидаги ахборотини тинглади. Умуман магистрал қурилиши юксак суръатлар билан давом этаётганлиги қайд этилди. Қийин табиий иқлим шароитларида катта ҳажмдаги ишлар бажарилди, кўпгина кўприклар, тоннеллар ва бошқа иншоотлар қурилди. Ҳувуллаб ётган жойларда янги аҳоли пунктлари барпо этилмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси — ишчилар ва инженер-техник ходимлар, маҳаллий партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари аниқ мақсадни кўзлаб сарфлаган куч-ғайратларнинг, кўпгина республикалар, ўлкалар ва областлар меҳнаткашлари оталиқ ёрдамининг натижасидир. КПСС Марказий Комитети қурилиш коллективларининг асосий темирйўл изларини Улуғ Октябрнинг 67 йиллигигача барвақт ётқизиб бўлиш ва магистралнинг бошидан — охиригача поездлар қатновини белгиланган муддатдан бир йил илгари очиш тўғрисидаги ташаббусини маъқуллаганлиги қурувчилар ва темирйўлчиларнинг ғайрат-шижоатини жўш урдириб юборди.

Шу билан бирга бир қанча камчиликларга ва ҳал этилмаган масалаларга эътибор қаратилди. Жумладан, қурилишнинг комплекслилиги ҳамма жойда ҳам таъмин этилмаяпти. Локомотив ва вагон хўжалиги, трассанинг инженерлик таъминоти объектлари, уй-жой, болалар муассасалари, касалхоналар, поликлиникалар, савдо-сотиқ, умумий овқатланиш корхоналари қурилиши орқада қолмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси тегишли министрликлар ва идораларнинг раҳбарларига Байкал-Амур магистралининг ишга тушириладиган объектларини ўз вақтида қуриб битказиш чораларини кўришни, қурилишга техника, асбоб-ускуна, конструкция ва материаллар бир маромда етказиб берилишини, уй-жой бинолари ва маданий-маиший объектлар қуриш планлари қатъият билан бажарилишини таклиф қилди. БАМ зонасида жойлашган табиий ресурсларни ўзлаштириш суръатларини жадаллаштириш, бу ерда ишлаб чиқаришнинг янги тармоқларини ривожлантириш, автомобиль йўллар тармоғини кенгайтириш ва ҳолатини яхшилаш, магистралнинг нормал ишини таъминлайдиган ёрдамчи муассасаларни барпо этиш зарурлиги таъкидланди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси «СССРда хизмат кўрсатган синовчи-парашютчи» фахрий унвонини белгилаш тўғрисидаги таклифни қўллаб-қувватлади. Парашютларни синаш ва улардан фойдаланиш соҳасидаги алоҳида хизматлар ва кўп йиллик иш шу унвон билан тақдирланади.

К. У. Черненко ва А. А. Громико ўртоқларнинг Буюк Британия ташқи ишлар ва ҳамдўстлик ишлари министри Ж. Хау билан суҳбатлари якунлари кўриб чиқилиб маъқулланди. Шу муносабат билан, агар Англия томони Совет-Англия муносабатларини масалаларнинг кенг доираси юзасидан актив ривожлантиришни хоҳласа, бизнинг мамлакатимиз шундай қилишга тайёр эканлиги таъкидланди. Совет Иттифоқининг фикрича, бу ҳамкорлик халқаро кескинликни юмшатиш, халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш ишига кўп фойда келтирган бўлур эди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида бошқа баъзи масалалар ҳам муҳокама қилиниб, улар юзасидан қарорлар қабул этилди.

КПСС Марказий Комитетида

КОМСОМОЛГА ПАРТИЯ РАҲБАРЛИГИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ВА ЁШЛАРНИ КОММУНИСТИК РУҲДА ТАРБИЯЛАШДА УНИНГ РОЛИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда унинг ролини ошириш тўғрисидаги масалаларни кўриб чиқди.

Қарорда қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: Ленин комсомоли партиянинг ишончли резерви, унинг ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашда коммунизм идеалларининг тантанаси учун курашда унинг актив ёрдамчиси ролини муносиб бажариб келмоқда. ВЛКСМ 42 миллион йигит ва қизни ўз сафларида бирлаштириб, Совет жамиятининг сиёсий системасида муҳим ўрин эгаллаб турибди, экономика, фан ва маданиятни тараққий эттиришда, социалистик демократияни янада ривожлантириш, мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда фаол қатнашмоқда.

Комсомоллар, ёшлар кекса авлоднинг ишини шараф билан давом эттирмоқдалар, партиянинг даъватига биноан мамлакат учун жуда муҳим бўлган вазифаларни ҳал этишга зўр ғайрат шижоат билан киришмоқдалар. Миллионларча йигит ва қизлар ўзларининг кундалик жўшқин ишлари билан комсомол шуҳрати йилномасида янгидан-янги саҳифаларни очмоқдалар. Байкал—Амур магистрали, Уренгой — Помари—Ужгород газ қувурини қуришда, Россия ноқоратупроқ ерларини ўзлаштиришда, Сибирь, Узоқ Шарқ, Йироқ Шимол қўриқ ерлари ва бойликларни ўзлаштиришда, озиқ-овқат ва энергетика программаларини амалга оширишда комсомолнинг салмоқли ҳиссаси бор.

Ленин васиятларига содиқ бўлган КПСС шунга асосланадики, партиянинг ёшлар ҳаракатига раҳбарлиги социалистик жамиятда авлодларнинг революцион давомийлигининг энг биринчи шарти ва энг муҳим гарантиясидир, комсомол ғоявийлиги, жанговарлиги ва ижодий активлигининг гаровидир. Бу принцип оғишмай амалга оширилмоқда. XXVI съезд, КПСС Марказий Комитети кейинги пленумлари қарорларининг таъсири билан комсомолга партиявий раҳбарликнинг мазмуни бойиб бормоқда, унинг форма ва методлари такомиллашмоқда. Комсомол ташкилотларида ишлаётган коммунистлар орқали ёшларга партиявий таъсир кучайтирилмоқда. Давлат ва жамоат ташкилотлари, партия, меҳнат ва уруш ветеранлари ёшлар билан ишлашда актив қатнашмоқдалар.

Шу билан бирга ривожланган социализмни такомиллаштириш вазифалари, жаҳондаги икки системанинг бир-бирига қарши курашн кучайиб бораётганлиги комсомолга, ёш авлодни тарбиялаш соҳасидаги ҳамма ишларга партия раҳбарлигини янада яхшилашни, социалистик қурилишда комсомолнинг иштирокини активлаштиришни талаб этади. Ёшларнинг баъзи қисми орасида меҳнат ва жамоатчилик ишлари соҳасида пассивлик, худбинлик, интизомсизлик ва бошқа салбий ҳолатлар учраб турганлигини ҳам ҳисобга олиш зарур.

ВЛКСМ Марказий Комитети, жойлардаги комсомол органлари ўз фаолиятининг услуби ва методларини суст қайта қурмоқдалар, комсомол кадрлари билан ишлашда катта камчиликларга йўл қўймоқдалар. Комсомол ташкилотлари ёшларга таъсир кўрсатиш учун мавжуд имкониятлардан ҳамиша самарали фойдаланмоқдалар, деб бўлмайди. Улар янги вазифаларни сийқаси чиққан шаблон усул ва воситалар билан ҳал этишга уринадилар. Улар ёшларни қизиқтираётган янги нарсаларга кўпинча ўз вақтида эътибор бермаётирлар, бундай янгиликларни тўғри йўлга солиб юбормаётирлар.

Партия органлари комсомол ташкилотларининг майда-чуйда ишларига аралашавериб, уларнинг ташаббускорлигига кенг йўл очиб бермайдилар, айрим ҳолларда эса уларнинг ишлари ва ташвишларига эътибор бермайдилар. Кўпгина партия комитетлари комсомол активи билан ишлашни сусайтириб юборганлар, комсомол ёшлар билан ишлашнинг ижобий тажрибасини етарли даражада умумлаштирмаётирлар.

КПСС Марказий Комитети ёш авлодни тарбиялашни янада яхшилашни жуда муҳим партия, давлат ва умумхалқ иши деб қараш кераклигини таъкидлади. Бу — пировард натижада Ватанимизнинг келажагини мустаҳкам равишда таъминлаш масаласидир, деган фикрга асосланиб иш кўриш лозим.

В. И. Лениннинг комсомол III съездида сўзлаган нутқида коммунизмни ўрганингиз, деб қилган тарихий васияти ҳозирги шароитда тобора катта аҳамият касб этмоқда. Улуғ Лениннинг ҳаёти ва фаолияти мисолида партия ва халқнинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари асосида йигит ва қизларга коммунизмни ўргатиш, ёшларга тўла ишонч билан бир вақтда уларга нисбатан талабчанлини ҳам ошириш, социализмнинг тарихий тақдири учун ёшларнинг жавобгарлигини кучайтириш—партия ташкилотларининг бурчидир.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги пленумлари қарорларининг, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг Марказий Комитет 1984 йил февраль ва апрель Пленумларида, комсомол ташкилот лари секретарларининг умумармия кенгашида комсомолга партия раҳбарлигини кучайтириш, ёшларни тарбиялашда унинг ролини ошириш масалалари юзасидан берган кўрсатмаларининг сўзсиз бажарилишини таъминлаш таклиф этилди.

Социализмни такомиллаштириш, ёшларни коммунизм ишига фидокорона садоқат, Совет жамиятининг муносиб гражданлари бўлиш руҳида тарбиялашдан иборат оғир ва кўп қиррали ишни белгилаб берди. Бу ишда бутун куч-ғайрати билан иштирок қилиш—комсомолнинг, ёшларнинг асосий вазифаси деб ҳисоблансин.

Ёшларда марксча-ленинча дунёқараш, синфий онг, буржуа идеологиясига нисбатан, социал адолат идеясига зид бўлган ҳамма нарсаларга нисбатан муросасизлик қунт билан шакллантирилсин. Ёшларда замонавий билимларни эгаллашга узвий эҳтиёж туғдирилсин, улар бунёдкорлик фаолиятига, иқтисодий ва социал ривожланишнинг асосий вазифаларини ҳал этишга, давлат ва жамиятни бошқаришга актив жалб қилинсин. Ёшларни тарбиялаш, уларга билим ва таълим бериш иши коммунистик аҳлоқ руҳида тарбиялашдан иборат бўлишига эришилсин.

Комсомолга партия раҳбарлиги, деб уқтириб ўтилади КПСС Марказий Комитетининг қарорида, планли, системали характерда бўлиши, ёшлар союзи барча бўғинларининг актив, собитқадам ишлашини таъминлаши керак. Ёшлар ўртасида содир бўладиган социал идеологик жараёнларга доим чуқур эътибор бериш, бу жараёнларни мунтазам равишда таҳлил қилиб туриш, шунинг асосий йўналишларини, энг таъсирчан формаларини танлаб олишда комсомол ташкилотларига ёрдам бериш муҳим вазифадир.

Бунда энг кўп даражада ишонтириш ва ўртоқларча эътибор бериш, фойдали ташаббусларни қўллаб-қувватлаш, «насиҳатгўйлик билан эмас, балки амалий иш билан ўргатиш ва тарбиялаш» (Ленин) керак. Буларнинг ҳаммаси ёшлар ташкилотларига партиявий раҳбарлик услуби олдига албатта қўйиладиган талаб, деб ҳисоблансин.

Комсомол ташкилотларининг ҳаёти ва фаолиятига доир масалаларни мунтазам равишда кўриб чиқиш, ёшларнинг социал проблемаларини ҳал этишда уларга ёрдам бериш зарур. Комсомол давлат ва жамоат ишларини бошқаришда ўзига берилган катта ҳуқуқлардан тўлиқ фойдаланиши учун шарт-шароитлар вужудга келтирилсин. Ёшларнинг ўқиши, меҳнати, турмуши ва дам олишига доир муҳим масалаларнинг ҳаммасини доим комсомолнинг бевосита иштироки билан ҳал қилиш лозим. Комсомол ва ёшлар партия йиғилишларига таклиф қилинсин. Ёшларнинг чинакам етакчилари, комсомол ташкилотларининг секретарларини партия комитетлари ва бюролари составига сайлаш мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблансин. Комсомол тарбиялаган энг яхши ёшлар аввало ишчи ва колхозчи ёшлар партияга танлаб олинсин. ВЛКСМ аъзоларини партияга тавсия этиш учун комсомол ташкилотларининг масъулияти оширилсин.

Ёшлар союзининг фаолиятида партиявий ўзакнинг ролини ошириш тўғрисида доим ғамхўрлик қилиш керак. Коммунистнинг комсомолдаги иши масъулиятли партиявий иш бўлиб, уни шараф билан бажариш кераклиги эсда тутилсин. Ҳар бир ёш коммунист меҳнатда, ғоявий эътиқодда, бенуқсон шахсий хулқ-атворда фидойилик намунасини кўрсатсин.

Партия комитетлари совет, касаба союз, хўжалик органлари, жамоат ташкилотларидаги ёшлар билан олиб бориладиган ишни кучайтириш чораларини кўришлари, уларнинг ишларини мувофиқлаштириб олиб боришни яхшилашлари лозим. Партия раҳбарларининг ёшлар билан доим мулоқатда бўлишлари, коммунистларнинг, барча раҳбар кадрларнинг ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашда актив иштирок қилишлари тўғрисида партия томонидан қўйилаётган талабларнинг сўзсиз амалга оширилишига эришилсин. Улар ёшлар меҳнат қилаётган, ўқиётган, ҳордиқ чиқараётган жойларга мунтазам равишда бориб туришлари, уларни жуда қизиқтираётган масалалар юзасидан улар билан ошкора, аниқ-равшан суҳбат ўтказишлари, бу масалалар юзасидан батафсил жавоб беришлари керак.

ВЛКСМ Марказий Комитети, республика, ўлка ва область комсомол комитетлари комсомол ташкилотларининг хўжалик ва социал-маданий қурилиш планларини амалга оширишга қўшаётган ҳиссасини кўпайтиришлари лозим. Партия мамлакатни ривожлантириш истиқболларини белгилаганда ҳозирги ёшларнинг маҳоратига, дадил фикрига, меҳнат ғайрат-шижоатига кўп жиҳатдан умид боғлайди, деган тушунча ҳар бир ёш меҳнатчининг онгига сингдирилсин. Ёшлар социалистик мусобақага сабот-матонат билан жалб этилсин, комсомол-ёшлар коллективларининг ҳаракати ривожлантирилсин, уларнинг обрў-эътибори ва ёшларни тарбиялаш соҳасидаги роли оширилсин. Ёшларнинг куч-ғайрати ижтимоий ишлаб чиқаришни, фан-техника тараққиётини интенсивлаштиришга, комплекс тарзда автоматлаштиришга, электроникани, атом энергетикасини ривожлантиришга, материалларнинг, техника ва технологиянинг принципиал янги турларини вужудга келтириш ва жорий этишга, хўжалик юритишнинг тежамли методларини эгаллашга сафарбар қилинсин.

Бунда комсомол ташкилотлари кенг кўламли тадбирларга эътибор бергланлари ҳолда пировардида сезиларли натижалар келиб чиқадиган «майда-чуйда», кундалик конкрет ишларни иккинчи ўринга тушириб қўймасликлари жуда муҳимдир.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари юксак унумли меҳнат қилиш, профессионал маҳоратни ошириш ва яхши дам олиш учун ёш ишчилар, колхозчилар ва мутахассисларга шарт-шароит яратиб бериш тўғрисида доим ғамхўрлик қилишлари зарур. Мураббийлик ривожлантирилсин ва такомиллаштирилсин, ёшлар меҳнатга муҳаббат, тутуриқсизлик, хўжасизликка, ичкиликбозлик ва ишёқмасликка нисбатан муросасиз бўлиш руҳида тарбиялансин. Ишчилар ва деҳқонлар билан биргаликда онгли ва интизомли меҳнатдагина, деб таълим берган эди В. И. Ленин, чинакам коммунист бўлиш мумкин.

ВЛКСМ Марказий Комитетига, министрликлар ва идораларга зарбдор комсомол қурилишларига ва уларда меҳнат коллективларини тузишга расмиятчилик —бюрократик муносабатда бўлишни қатъиян тугатиш таклиф этилди. Комсомол-ёшларнинг ҳар бир қурилиши йигит ва қизлар учун граждан бўлиб етишиш, меҳнатда ва сиёсий жиҳатдан чиниқиш, чинакам зарбдор меҳнат мактаби бўлиб қолиши таъминлансин, студентлар қурилиш отрядларининг ишини яхшилаш чоралари кўрилсин.

КПСС Марказий Комитети, дейилади қарорда, ёшларни ғоявий-сиёсий ва аҳлоқий тарбиялашни партия ва комсомол ташкилотларининг биринчи даражали муҳим иши, деб ҳисоблайди. КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумининг кўрсатмаларига амал қилиб, бу ишни кенг кўламда олиб бориш, ёшлар турли категорияларининг ўзига хос хусусиятларини, билим ва хабардорлик даражасини, манфаат ва майлларини ҳисобга олиш, йигит-қизнинг шахсияти камол топадиган барча соҳаларни қамраб олиш керак. Комсомолнинг тарбия соҳасида зўр ғайрат билан олиб бораётган иши самарадорлиги оширилсин, бу ишлар хўжалик ва маданий қурилишнинг конкрет вазифаларини адо этиш билан маҳкам боғлаб олиб борилсин. Оммавий пропаганда ва агитация, сиёсий маорифнинг, контрпропаганда ишларининг хилма-хил формалари ёш авлодда ҳозирги ижтимоий тараққиёт, совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм қонуниятларини марксча-ленинча чуқур тушунишни шакллантиришга бўйсундирилсин. Йигит ва қизлар қардош социалистик мамлакатларнинг халқлари билан дўстлик ва бирлик руҳида, капиталистик мамлакатлар ва ривожланаётган давлатлар меҳнаткашларининг озодлик йўлидаги кураши билан бирдамлик руҳида тарбиялансин. Ёшларга болалик чоғлариданоқ Ватаннинг шонли тарихини, Совет Иттифоқининг Давлат герби, Гимни ва мамлакатнинг Давлат байроғини иззат-ҳурмат қилиш, социалистик идеалларнинг ҳаққонийлигига астойдил ишонч туйғуларини сингдириш зарур. Ёшларни атеистик руҳда тарбиялаш кучайтирилсин, социалистик урф-одатлар турмушга дадил татбиқ этилсин.

Юксак ғоявий-ахлоқий фазилатлар, аввало коммунистик эътиқод, социал активлик, меҳнатсеварлик ва интизом, муштарак иш учун жавобгарлик, маданиятли бўлиш ва оилага, коллективга, жамиятга нисбатан олижаноблик, қонунни ҳурмат қилиш, учраб турадиган қийинчиликларни бартараф қила билиш ривожланган социализм жамияти ёшларига хос хусусият бўлиб қолмоғи керак.

ВЛКСМ Марказий Комитети, совет, касаба союз ва хўжалик органлари, жамоат ташкилотлари ёшларнинг дам олишини яхши уюштиришга жуда катта эътибор беришлари лозим. Илмий-техника ва бадиий ижодкорликни, физкультура ва спортни, ёшлар туризмини кенг ривожлантириш, ёшлар истиқомат қиладиган жойларда, хусусан ётоқхоналарда улар билан ишлашни яхшилаш чоралари ишлаб чиқилсин ва амалга оширилсин. Йигит ва қизлар бўш вақтларини бекорчилик билан ўтказмасликлари, дам олишнинг ҳамма формалари уларни ғоявий жиҳатдан бойитишга, жисмоний камол топишларига, юксак маданий талаб ва эстетик дидларни рўёбга чиқаришга, Ватан ва жаҳон маданиятининг энг яхши муваффақиятларидан баҳраманд бўлишга ёрдам бериши муҳимдир. Ҳаваскор уюшмалар ниқоби остида сиёсатга бефарқ қараш, ахлоқсизлик, ғарб модасига кўр-кўрона тақлид қилиш каби ҳолларнинг ёшлар орасига кириб қолишига йўл қўйилмасин. Комсомол ходимлари ёшларнинг коллектив суратда дам олишларида шахсан иштирок қилишлари, йигит ва қизлар хордиқ чиқаришининг бевосита ташкилотчилари бўлишлари лозим. Жамоат тартибини мустаҳкамлаш учун актив кураш олиб бориш, навбатдаги кампания ёки походни эълон қилиш билан чекланмай, бу ишга жиддий киришиш —ҳар бир комсомол ташкилотининг, ҳар бир комсомолнинг бурчидир.

СССР Маданият министрлиги, СССР Кинематография давлат комитети, СССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети, СССР телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети, ижодий союзлар ВЛКСМ Марказий Комитети билан мустаҳкам ҳамкорликда совет кишисининг маънавий ғоявий-ахлоқий куч-қудратини чуқур ва равшан очиб берадиган, жамият бахт-саодати йўлида қилинадиган меҳнатни, Ватан учун кўрсатилган жасоратни куйлайдиган юксак бадиий адабиёт ва санъат асарларини яратишга эришишлари лозим. Маданият усталари, ёш ижодкор зиёлиларнинг талантли вакиллари бу ишга кенг жалб этилсин. Болалар ва ўсмирлар учун кино ва телефильмлар, музикали ва адабий асарлар олдига алоҳида талаблар қўйилсин. Ғоясизлик ва пасткашликнинг адабиёт ва санъатга суқилиб киришига имкон берадиган ҳамма йўллар беркитилсин, буржуа «оммавий маданияти» таъсирига қарши мустаҳкам тўсиқ қўйилсин.

Марказий ва маҳаллий газеталар ҳамда журналлар, радио ва телевидение, ТАСС, АПН редакциялари ёшлар тематикасини хилма-хиллаштиришлари, эълон қилинадиган материаллар ва эшиттиришларнинг ғоявий мазмунини, профессионал даражасини оширишлари керак. Комсомолга партия раҳбарлиги практикаси ва ёшлар билан олиб борилаётган иш тўлароқ ёритилсин, комсомол етакчисининг образи ёрқин очиб берилсин. ВЛКСМ Марказий Комитети, партия комитетлари комсомол матбуотининг фаолиятини яхшилаш чораларини кўришлари лозим.

Партия ва комсомол комитетларига, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти сиёсий органлари, партия ва комсомол ташкилотларига, ДОСААФга ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашни кучайтириш, социалистик Ватанни ҳимоя қилиш соҳасидаги фахрли бурчни бажариш учун юксак масъулият туйғуларини уларга сингдира бориш таклиф этилди. Ёшларни янада зўр сабот-матонат билан Ватанга муҳаббат ва унинг душманларига нафрат руҳида, юксак сиёсий, синфий хушёрлик, жасорат кўрсатишга доим шай бўлиб туриш руҳида тарбиялаш керак. Ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшлар билан ишлашда уларнинг маънавий-сиёсий, ҳарбий-техникавий ва жисмоний тайёргарлигига кўпроқ эътибор берилсин. «Ҳарбий ишни чинакамига ўрганайлик!» деган ленинча топшириқ армия комсомоли бутун фаолиятининг негизи бўлиб қолиши керак. Ҳарбий ватанпарварлик ишларида совет халқи Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабанинг 40 йиллиги олдидан кўриладиган тайёргарлик ишларидан кенг фойдаланилсин.

КПСС Марказий Комитети партия комитетларига, ВЛКСМ Марказий Комитетига, маҳаллий комсомол органларига олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг ҳаётида, ҳар бир студент ва ўқувчида марксча-ленинча назарияни, партия сиёсатини чуқур ўрганишга бўлган эҳтиёжни шакллантиришда, танлаб олинган ихтисосни эгаллашда, Ватанга зарур бўлган жойда меҳнат қилишга шай бўлиб туришда комсомол ташкилотларининг ролини янада ошириш масалаларига доим зўр эътибор беришни топширди. КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленумининг қарорларига амал қилиб, мактаб ислоҳотини ҳамма асосий йўналишлари бўйича амалга ошириш билан боғлиқ бўлган ишларни қунт ва изчиллик билан олиб бориш керак. Комсомол таълим-тарбия ишининг сифатини оширишда, ўқувчиларни меҳнатга, касб-ҳунарга тайёрлашда педагогика коллективларининг ишончли таянчи бўлмоғи керак. Мактабларнинг комсомол ташкилотлари ишида ташаббускорлик ва ҳаваскорликни, ижодий фаолиятни бутун чоралар билан ривожлантиришга алоҳида эътибор берилсин. Корхоналардаги комсомол ташкилотларининг мактабларни, ҳунар-техника билим юртларини, пионер дружиналарини оталиққа олиш иши кучайтирилсин.

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионер ташкилотига раҳбарлик яхшилансин. Ҳар бир отрядда пионерлар ўртасида ғоявий ва эмоционал жиҳатдан бой мароқли иш олиб бориш, тўғри ҳаётий позициянинг мустаҳкам асосларини пионер ва октябрятларга ўргатиш зарур. Партия ташкилотларида пионерлар билан ишлаш масалалари кўриб чиқилсин.

Оилада, ўрта ва олий мактабда, меҳнат коллективида, пионер ва комсомол ташкилотларида бутун таълим-тарбия ишлари коллективизм, ғоявийлик руҳида, текинхўрлик, молпарастликка, беапарволикка нисбатан, ахлоқимизга, меҳнаткашларнинг турмуш тарзига зид бўлган ҳамма нарсаларга нисбатан муросасизлик руҳи билан суғорилган бўлиши, шахснинг ҳар томонлама камол топишига актив ёрдам бериши керак. Партия ва касаба союз ташкилотлари болаларни тарбиялаш учун ота-оналарга нисбатан талабчанликни оширишлари лозим.

КПСС Марказий Комитети коммунистик қурилишда ВЛКСМ ролининг ўсиб бораётганлиги комсомолни ташкилий-сиёсий жиҳатдан янада мустаҳкамлашни, ундаги ҳамма бўғинларнинг, хусусан бошланғич комсомол ташкилотларининг жанговарлик ва ташаббускорлик характерини кучайтиришни талаб этади, деб таъкидлади. Комсомол иши кенг ижтимоий мазмун билан, халқимиз рўёбга чиқараётган ҳамма нарсалар билан бойиб бориши, йигит ва қизларни романтикага, ижодий изланишга, фойдали ишларга қизиқтириши керак.

Комсомолнинг иш услуби, форма ва методларини яхшилаш комсомол комитетларининг диққат марказида туриши керак. Ўртоқ К. У. Черненконинг бу ишнинг моҳияти бир томондан, ВЛКСМ сафларида уюшқоқлик, тартиб, интизомни кучайтиришдан, иккинчи томондан эса комсомолларнинг ташаббуси ва активлигини ривожлантиришдан иборат, деб берган кўрсатмасига доим амал қилиш лозим. Комсомол ташкилотларининг фаолиятида расмиятчилик ва уюшқоқсизликни, юзаки қараганда самарали қилиб кўрсатишга, мўлжалланган дабдабали кампанияларга маҳлиё бўлишни қатъиян йўқотиш керак. Комсомол ходимлари кўп вақтларини ёшлар коллективларида ўтказишлари, оммавий тадбирлар вақтидагина эмас, балки кундалик ҳаётда ёшлар билан алоқа боғлашлари, уларнинг ташвишларига зўр эътибор беришлари, йигит ва қизлар ўртасида оммавий равишда ва якка тартибда олиб бориладиган иш формаларини бирга қўшиб олиб бора билишлари лозим. Бошланғич ташкилотлар ва комсомол группаларининг ўзида бажариладиган ишларга кўпроқ эътибор берилсин, комсомол йиғилишларининг роли оширилсин. Шунга эришмоқ керакки, ҳар бир комсомол аъзоси жамоат топшириқларини ҳалол бажарсин, ўз ташкилотларининг ишида актив қатнашсин. ВЛКСМ аъзолари учетида тегишли тартиб ўрнатилсин. Комсомол аъзоси, деган номнинг обрў-эътибори оширилсин, комсомоллар Ленинчи Ёшлар Союзига мансуб бўлганлик учун ифтихор ва масъулиятни сезиш руҳида тарбиялансин. Якка-якка ёндошиш тартибига қаттиқ риоя қилиб, ишчи, қишлоқ, армия ёшлари ва ўқувчи ёшларнинг муносиб вакилларини ВЛКСМга қабул қилиш таъминлансин, комсомол сафларининг ўсишини тезлатишга йўл қўйилмасин. Комсомол сафига қабул қилиш йигит-қизнинг ҳаётида унутилмас шонли воқеа бўлиб қолиши керак.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари, ВЛКСМ Марказий Комитети, комсомол комитетлари комсомол кадрлари билан ишлашга алоҳида эътибор беришлари, бу ишни комсомол фаолиятини кучайтиришнинг асосий бўғини, деб билишлари лозим. КПСС Марказий Комитети бу соҳада ҳамма нарса — ғоявий эътиқод ва ахлоқий поклик, ташкилотчилик маҳорати ва ёшларнинг ўзига хос талаб-эҳтиёжларига сезгирлик билан қараш қобилияти, профессионал етуклик ва ёшларга хос жўшқинлик жуда катта аҳамиятга эга, деб таъкидлади. Шуҳратпарастлик ва беапарволикнинг ҳар қандай кўринишларини, ишга танқид кўзи билан қарамасликни, ҳар қандай суиистеъмолларни қатъиян йўқотиш зарур.

Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш вақтида коллективчилик, юксак принципиаллик ва талабчанлик таъминлансин Ишчилар, колхозчилар, ёш мутахассислар орасидан чиққан ва меҳнат коллективи мактабини ўтган, ёшлар орасида обрў-эътибори бўлган ишчан комсомолларни комсомол органларига тавсия этиш кучайтирилсин. Қиз-жувонлар комсомолдаги раҳбарлик ишига кенг жалб этилсин. Кадрларнинг муайян даражада муқим ишлашига эришилсин. Яхши намуна кўрсатган комсомол активлари партия, совет ва хўжалик ишига дадил кўтарилсин.

Комсомол органлари аппаратининг структурасини такомиллаштириш тадбирлари амалга оширилсин ва бунда аввало шаҳар ва район комсомол комитетларини, хусусан қишлоқ комсомол комитетларини мустаҳкамлаш кўзда тутилсин. Комсомол кадрларининг сиёсий таълимига муҳим аҳамият берган ҳолда олий партия ўқув юртларида ва ВЛКСМ Марказий Комитети ҳузуридаги олий комсомол мактабида бундай кадрлар кўпроқ тайёрлаш зарур, деб топилди.

СССР Фанлар академиясига, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий Фанлар академияси ва марксизм-ленинизм институтига, СССР Педагогика фанлари академиясига, ВЛКСМ Марказий Комитети ҳузуридаги олий комсомол мактабига ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг актуал проблемаларини илмий асосда ишлаб чиқишни яхшилаш топширилди. Жамиятшунос олимлар, партия ва комсомол ходимлари бу ишга кенг жалб этилсин.

КПСС Марказий Комитети партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, меҳнат коллективлари бундан буён ҳам янги жамият қурилишини муносиб равишда давом эттирадиган, мамлакат тақдири учун, социализм ва тинчлик тақдири учун юксак тарихий масъулиятни билган, кекса авлодларнинг тажрибасини ўзлаштирибгина қолмай, уни ўз ишлари билан бойитишга ҳам қодир бўлган ёшларни тарбиялаб ўстирадилар, деб ишонч билдиради.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ С. А. АСРИЯНЦНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Партия органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги, республика саноатини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги, жамоат ҳаётида актив қатнашганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири ўртоқ Сурен Арамович **Асриянц** Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1984 йил 6 июль.

ДЎСТОНА СУҲБАТ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев республикада меҳмон бўлиб турган Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг секретари Франтишек Питруни 6 июлда қабул қилди. Меҳмон Ўзбекистон партия ташкилотининг партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари қарорларини, ўртоқ К. У. Черненко нутқларида баён этилган йўл-йўриқлар ва тавсияларни бажариш борасидаги фаолияти билан таништирилди.

Бўлиб ўтган дўстона суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротов қатнашди.

(ЎзТАГ).

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● Совет ҳукуматининг таклифига биноан Кампучия Халқ революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КХР Министрлар Советининг Раиси Чан Си шу йил июль ойининг иккинчи ярмида расмий визит билан Совет Иттифоқига келади.

● Ҳиндистон ташқи ишлар давлат министри А. А. Раҳим Ўзбекистонга келди. У 6 июль куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. У. Салимов ҳузурида бўлди.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Бадиий буюмлар фабрикасида металлаштирилган ялтироқ ипдан зардеворлар, дастурхонлар, дарпардалар тикиш бошланди. Янги такомиллаштирилган ялтироқ ип буюмнинг гўзаллигини янада оширди. Фабрикада 14 хил буюм давлат Сифат белгисини олган.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 28 даража иссиқ бўлди. Шу кеча-кундузда ҳаво бироз булутли, ёғингарчилик бўлмайди. Кечаси 19—21, кундузи 35—37 даража иссиқ бўлади.

БУЮМЛАРДАГИ СИМВОЛИК БЕЛГИЛАР

МИЛЛИЙ ЛИБОС ВА МОДА

Республикамизда символик белгилардан фойдаланиш бўйича бадиий-техник кенгаш ташкил этилди. Унга енгил саноат, маҳаллий саноат ва маиший хизмат кўрсатиш министрликларининг мутахассислари, партия, комсомол ходимлари, санъат ва маданият арбоблари аъзо бўлдилар. Кенгаш аъзолари орасида республика Кийим моделлари уйининг бош санъатшуноси Т. Г. Агафонова ҳам бор. Қуйида мухбиримизнинг Татьяна Григорьевна билан суҳбати эътиборингизга ҳавола қилинади.

— Республикамизда нима сабабдан символик белгилар бўйича бадиий-техник кенгаш ташкил этилди?

— Совет кишиларининг ҳозирги авлоди дунёда кескин идеологик кураш шароитида яшаяпти. Ғарбда совет жамиятига рахна солиш, ёшларимизга буржуазия идеологиясини сингдириш, социализм шароитида мамлакатимиз халқлари қўлга киритган ютуқларни шубҳа остига қўйиш учун ҳамма ишлар қилинаяпти. Бу мақсадларга эришишда ғоявий мухолифларимиз давлатлар ўртасидаги маданий ва иқтисодий алоқалардан ҳам фойдаланишаяпти. Шу йўсинда турмушимизда бизнинг дунё қарашимиз, ахлоқ нормаларимизга зид бўлган расмлар, символик белгилар, аппликациялар туширилган, зарарли ёзувлар ёзилган буюмлар пайдо бўлаяпти. Республикамизда символик белгилар бўйича бадиий-техник кенгаш ташкил этилишидан асосий мақсад турмушимизни мана шундай ифлос расмлардан ва сўзлардан тозалашдан, буюмларимизда совет турмуш тарзини тарғиб қиладиган, ёшларимизни ватанпарварлик, интернационализм руҳида тарбиялайдиган, уларни она табиат гўзалликларидан завқланишга ўргатадиган, спортга иштиёқни кучайтирадиган расмлар, символик белгилар туширилган юқори сифатли буюмлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришдан иборат.

— Бу демак, халқ учун кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ҳам маълум маънода идеологик ишга айланар экан-да?

— Албатта-да. Ғарбдаги фирмалар «Русларни ўлдир» деб ёзилган кўйлаклар ишлаб чиқариб, кенг миқёсда сота бошлаган шароитда, истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ҳам идеологик кураш жабҳасига тортилади. Эндиликда бемаза суратлар солинган футболкаларни кийиб юрган, худди шундай суратларни машиналарига ёпиштириб олган кишиларнинг танобини тортиб қўйиш пайти келди. Бундайларга қарши ҳамма воситалардан фойдаланиб кураш олиб борилади. Бундан ташқари ўзимизда ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг сифатини, уларни бадиий жиҳатдан безашни тубдан яхшилаш бўйича ҳам тадбирлар белгиланади.

— Яқинда пойтахтимиздаги республика Кийим моделлари уйида символик белги билан тайёрланган буюмларнинг дастлабки кўриги бўлди. Бу кўрик натижаларидан нималар маълум бўлди?

— Бу кўрикда республика енгил саноат, маҳаллий саноат ва маиший хизмат кўрсатиш министрликларининг фақат бир қисм корхоналаригина қатнашди. Мана шу фактнинг ўзи ҳам символик белги билан буюмлар ишлаб чиқаришдек муҳим ишга ҳали ҳамма жойда ҳам жиддий эътибор билан қаралмаётганлигини билдиради. Энди буюмлар кўздан кечирилгандан сўнгги хулосага келсак, шуни айтиш мумкинки, буюмларга символик белгилар ишлашда саноатчиларимиз изланиш даврини бошдан кечиришяпти. Кўрикда Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент чинни заводи, Бухоро трикотаж фабрикаси каби корхоналар анчагина дуруст буюмлар билан қатнашди. Аммо Қўқон ип йигирув-пайпоқ тўқув комбинати, Чирчиқ трикотаж фабрикаси, Тошкент кўнгалантерея буюмлари ва спорт товарлари бирлашмалари буюмларидаги символик белгилар эса анча паст бадиий савияда ишланган.

Кўрик натижалари аксарият корхоналарда буюмларга символик белгилар ишлаш билан мутахассис бўлмаган, тасодифий кишилар шуғулланаётганлигини, улар ижоди етарли назорат қилинмаётганлигини кўрсатди. Аслида эса бу махсус ихтисосдаги мутахассислар — рассом-графиклар, рассом-дизайнерларнинг ишидир. Бундай мутахассислар ишлаётган жойларда улар ижодига эътиборни кучайтириш, етарли шарт-шароитларни муҳайё этиш лозим.

Яна бир гап. Ҳар қандай буюмда символик белги бўлишини талаб этиш нотўғри. Бундай белгилар, апликациялар кўпроқ ёш болалар, ўсмирларнинг кийимларига туширилиши мақсадга мувофиқдир. Боғча ёшидаги болаларнинг кийимларига халқ эртакларидаги, «Сенимни, шошмай тур!» фильмидаги сюжетлардан фойдаланиш, ўсмирлар ва ёшларнинг кийимларида эса спорт, табиат мавзуларидан фойдаланишни тавсия этиш мумкин. Кийим бир неча мавсум кийилади. Ундаги символик белгилар вақт ўтиши билан маънавий жиҳатдан эскиб қолмаслиги керак.

— Буюмларни безашда, символик белгилар ишлашда миллий анъаналардан фойдаланиш хусусида нималар дея оласиз?

— Республикамизнинг Самарқанд, Бухоро, Хива, Шаҳрисабз каби шаҳарлари оламга машҳур. Чет элларда кишилар бу шаҳарлардаги тарихий ёдгорликларни келиб кўриш учун икки-уч йил аввал путёвка олиб, навбат кутиб юришаркан. Лекин республикамизга келган саёҳатчилар эса мазкур шаҳарларнинг тарихий ёдгорликлари акс эттирилган буюмларни топишга қийналишади.

Энди миллий анъаналардан фойдаланиш хусусида. Бундан бир неча йил муқаддам атоқли қирғиз ёзувчиси Чингиз Айтматов «Известия» газетасида ёзган бир мақоласида шаҳарлар ўз қиёфасини йўқотаётганлигини, бир-бирига жуда ўхшаб қолаётганлигини ёзганди. Худди шу фикрни ҳозирги халқларнинг кийиниши хусусида ҳам айтиш мумкин. Аксарият халқларда миллий либос музей экспонатига ёки артистнинг саҳнадаги костюмига айланиб қоляпти. Бу эса ижобий тенденция эмас.

Мода—ўткинчи нарса. Миллий кийим эса ҳар бир жойнинг табиий шароити, иқлими, кишиларнинг касб-корига қараб халқ даҳоси билан яратилган, йиллар синовидан ўтган нарсадир. Бундан ташқари миллий либос халқнинг ўзига хос қиёфасини белгилайди. Шунинг учун уни четкага суриб қўйиш жаҳон маданияти учун йўқотиш бўлур эди.

Бизда миллий кийимлардаги характерли томонлардан замонавий кийимларда фойдаланишга анчадан бери аҳамият бериб келинаяпти. Москвадаги Кийим моделлари уйида В. М. Зайцев деган киши бадиий раҳбар бўлиб ишлайди. У замонавий кийим модаларини яратишда рус халқ костюмига хос бўлган гуллардан, ранглардан, русларнинг миллий кийимларининг бичилишидаги кенглик ва қулайликдан, каштачиликдан самарали фойдаланаяпти.

Бу борада ўзбек модачилари ҳам анча ишлар қилишаяпти. Масалан, ўзбекларнинг соф миллий газламаси—атласни олайлик. У хунук аёлни ўртача, ўртача аёлни чиройли, чиройлини эса жозибадор қилиб юборишини қай биримиз билмаймиз. Ўзбек аёллари бу газламадан азалдан кўкрак бурма кўйлак тикиб кийишни одат қилишган. Бундай кўйлак кишининг устида холи туради, баданга ёпишиб, қиздириб юбормайди. У бизнинг иқлимимизга жуда мос. Шу боисдан ҳам модачилар бичишда ва пардозда янгича элементлардан фойдаланиб— енгини, ёқасини, кокеткасини турли формада бичиб, кўкрак бурма кўйлакни такомиллаштириш йўлидан бораяптилар. Шундай қилиб, кийим тикишдаги эски анъанавий усуллар янгича форма билан уйғунлашяпти.

— Магазин пештахталарида аҳолига манзур буюмларни кўпайтириш, уларнинг харидоргирлигини ошириш учун нималарга эътибор бериш лозим?

— Урушдан кейинги йилларда енгил саноатчилар учун ялпи маҳсулот энг асосий кўрсаткич саналарди. Эндиликда эса бизда миқдор масаласи ҳал этилди, буюмлар сифатини тубдан яхшилаш, хилини кўпайтириш вазифаси биринчи планга чиқди. Худди шунинг учун ҳам соҳада бу масалаларга катта эътибор берилаяпти, корхоналар фаолиятини янги, янада замонавий буюмларга дарҳол мослаштириш бўйича кенг программадаги тадбирлар амалга оширилаяпти.

Буюмлар пештахталарда тахланиб ётмаслиги учун кичик туркумдаги, ранг-баранг буюмларни кўпайтириш лозим. Бунинг учун модачи эскизидан магазин пештахтасигача бўлган узоқ йўлни қисқартириш, корхоналарнинг ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлаб, манёвр қилиш имкониятларини кенгайтириш, хом ашё сифатини яхшилаш, кадрлар малакасини ошириш керак.

Суҳбатни
А. ЭГАМНАЗАРОВ
ёзиб олди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ПЕРСПЕКТИВ ПЛАН

ДЕҲЛИ. 2001 йилгача Деҳлини перспектив ривожлантириш планининг авторлари Ҳиндистон пойтахтини хўжалиги ҳар томонлама ривожланган, такомиллашган транспорт системасига эга бўлган тоза ҳаволи, миллион-миллион янги квартиралари бўлган шаҳар ҳолида тасаввур этмоқдалар. Шаҳар маъмурияти шу планни амалга оширишга киришди. Олимларнинг чамаларига кўра, шаҳар ва унга ёндош районларнинг аҳолиси шу вақтга бориб, 12 миллион кишидан ошиб кетади. Бунча аҳолининг ўсиб борувчи эҳтиёжларини қондириш учун келгуси йиллар мобайнида 1,5 миллионтадан кўп янги уйлар қуриш, ишлаб турган электр станциялар қувватини ошириш, сув таъминоти системасини яхшилаш мўлжалланади. Деҳлида ҳалқа темир йўл, шунингдек Ҳиндистон учун янгилик—трамвай тармоқлари қурилади. Ўнлаб парк ва ҳиёбонлар барпо этиш, кўчалар ва майдонларни кўкаламзорлаштир и ш лойиҳаланган. Программалар Деҳлидаги кўпдан-кўп тарихий ва меъморий ёдгорликларни сақлаб қолиш ва тиклаш тадбирларини ҳам кўзда тутади. Планни амалга оширишга биринчи босқичда жами 130 миллион рупия сарфлаш мўлжалланади.

Совет—Финляндия савдо-иқтисодий ҳамкорлиги тобора ривожланиб бормоқда. Кемасозлик соҳасида СССР Финляндиянинг йирик савдо харидори ҳисобланади. «Вяртсиля» кемасозлик верфи Совет Иттифоқи билан 50 йилдан кўпроқ вақтдан бери ҳамкорлик қилиб келмоқда. Бу йиллар ичида бу ерда совет буюртмалари бўйича юзлаб кемалар қурилди.
СУРАТДА: «Вядтсиля» верфининг докерлари.

С. Майстерман фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ЙЎЛОВЧИЛАРГА СОВҒА

БЕРЛИН. ГДР пойтахтининг аҳолиси ва ўткинчи йўловчилари яхши совғали бўлдилар. Берлин четкасида темир йўл вокзали ишга тушди. Вокзал Марказий Шенефельд аэропортининг ёнгинасида жойлашган. Перронлар билан ер ости йўлаги орқали боғланган янги бинода кенг билет заллари ва пассажирлар учун кузатиш заллари бор. Билет кассаларидаги микроэлектрон қурилмалар йўловчиларнинг билетга бўлган эҳтиёжини тез қондиришга имкон беради, улардан олдиндан буюртмалар қабул қилади. Багаж бўлимида икки юздан кўп автомат ўрнатилган. Бу жойда ортиқча вақт кетказмай, багаж топшириш ва олиш мумкин. Вокзал ёнидаги катта ресторан, шунингдек кечаю-кундуз ишлайдиган ўз-ўзига хизмат кафеси йўловчилар учун яратилган катта қулайликлардан ҳисобланади.

Шенефельд темир йўл узели ГДР пойтахтининг энг гавжум транспорт магистраллари қаторига киради. Ҳар куни шаҳар атрофи ва олис темир йўл алоқаси пассажирларидан ўрта ҳисобда 80 минг киши, шунингдек ҳаво саёҳати қиладиган ўткинчи йўловчилар ундан фойдаланади. Бир кун мобайнида вокзал 500 та пассажир ва товар поездини ўтказади, шаҳар темирйўли 125 поездни қабул қилади ва жўнатади.

ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон химия саноати ва ўғит ишлаб чиқариш министри Васант П. Сатхе Совет-Ҳиндистон ўзаро манфаатли ҳамкорлигининг аҳамиятини юксак баҳолади. У бу ерда «Ҳиндистонни социал-иқтисодий ривожлантириш истиқболлари» мавзуида лекция ўқиб, экономика, савдо-сотиқ, фан ва техника соҳасида советлар мамлакати билан кўп қиррали алоқалар республиканинг тўла иқтисодий мустақиллик йўлидан олға боришида муҳим роль ўйнаётганлигини таъкидлади.

Бизнинг ҳамкорлигимиз қарийб ўттиз йил мобайнида мустаҳкамланиб, кенгайиб бормоқда, деб уқтирди Васант П. Сатхе. 50-йилларнинг ўрталарида Ҳиндистон миллий нефть қазиб чиқариш саноати негизини барпо этишга киришишга қарор қилган пайтда Ғарб мамлакатларининг экспертлари мамлакатимиз ер бағрида нефть йўқ ва уни қидириш фойдасиздир, деб бизни ишонтиришга уринган пайтларни яхши эслаймиз. Шу тариқа Ғарб мамлакатлари экономика ана шу муҳим тармоғининг қарор топиши ва ривожланишига халақит бермоқчи бўлди. Бу соҳада ҳам Совет Иттифоқи бизга кўмаклашди. У нефть конларини қидириш ва қазишда Ҳиндистонга ёрдам берди, технология ва бой тажрибани топширди. Бунинг натижасида ҳозир мамлакатимизнинг «қора олтин»га бўлган талабининг анча қисми ички ресурслар ҳисобига таъминланмоқда. Бизнинг самарали алоқаларимизни кўрсатувчи кўпгина бошқа ёрқин мисолларни айтиш мумкин. Бхилаи ва Бокарода СССР ёрдами билан қурилган давлат металлургия комбинатлари шундай корхоналар жумласидандир. Бу комбинатлар чинакам дўст бошга кулфат тушганида билинади, деган мақолнинг ҳаққоний эканлигини яққол тасдиқламоқда.

Министр икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик бундан буён ҳам чуқурлашиб, мустаҳкамланиб боради, деб қатъий ишонч билдирди. Ҳозирги вақтда ҳинд халқи бундай алоқалар иқтисодий вазифаларни ҳал этиш ишидагина эмас, шу билан бирга ер юзида тинчликни сақлаб қолиш, халқлар хавфсизлигини таъминлаш соҳасида ҳам муҳим аҳамият касб этаётганлигини айниқса равшан тушунмоқда. Биз ана шу олижаноб мақсадларни рўёбга чиқариш йўлида бундан буён ҳам биргаликда ҳаракат қилишни давом эттиришимиз керак деди у.

С. КАРМАЛИТО.

УСКУНАЛАР ЎРНАТИЛДИ

СОФИЯ. Варна аэродромида янги совет авиаметеорологик ускуналари ўрнатилди. Улар учувчиларни шамолнинг тезлиги ва йўналиши, булутлилик ва қўниш полосасининг кўзга қанчалик кўриниши тўғрисидаги маълумотлар билан тўла-тўкис таъминлаб туради.

25 йил давомида Болгариядаги кўпгина аэродромлар СССРнинг ёрдамида аппаратлар билан таъминландики, бу аппаратлар мамлакат граждан авиацияси учишлари хавфсизлигини таъминлайди.

ЭРТАГА — БАЛИҚЧИЛАР КУНИ

Туркманистон агросаноат комплексининг энг ёш тармоғи — балиқчилик тобора ривожланиб бормоқда. Қорақум канали зонасида, Иолотань яқинида балиқчилик хўжалиги барпо этилди. Балиқчилик хўжаликларида моддий-техника базаси мустаҳкамланаяпти, механизмлар жорий этиляпти.
СУРАТДА: Иолотань балиқчилик хўжалигининг илғор балиқчиси Жума Оқмуродов.

ТАСС фотохроникаси.

● Фан ва техника изланишлари

ИХЧАМ КОНТРОЛЁР

Украина ССР Фанлар академияси физика-механика институтининг ходимлари яратган универсал электромагнит дефектоскоплар металл конструкциялар ичидаги пинҳоний нуқсонларни ва металлнинг толиққанлигини осон пайқайди.

Приборнинг иш негизига дефектоскопия методи қўйилди. Датчик тадқиқ этилувчи конструкция юзига яқинлашиши билан юбориладиган уюрма ток металл ичига киради ва кўздан пана хавфли ёриқлар, ҳар хил ғовак ва коррозиялар борйўқлиги тўғрисида бир лаҳзада хабар қилади. Шу нуқсонларнинг тасвири электрон нур трубка экранда вужудга келади ва товуш сигнали ҳам чиқади.

Ишлаб чиқариш шароитларида ўтказилган синовлар частота диапазони кенг бўлганлиги туфайли прибор воситасида электр ўтказувчанлиги ҳар хил материалларни, ҳаттоки 5 миллиметр қалинликдаги кўп қават тўн остидаги материалларни ҳам контроль қилиш мумкин бўлади.

Львовлик олимларнинг ечими машинасозлик, приборсозлик, граждан авиациясида кенг кўламда қўлланилади. Янги приборлар технологик жараёнларни тезкор назорат этишга, саноат маҳсулотлари пухталигини оширишга имкон беради. Институтнинг тажриба ишлаб чиқаришида универсал электромагнит дефектоскопларни тайёрлаш йўлга қўйилди.

ЦИКЛОНЛАР ЛАБОРАТОРИЯДА ВУЖУДГА КЕЛАДИ

Грузия Фанлар академияси Абастуман астрофизик обсерваториясида яратилган ноёб қурилма уюрмаларнинг вужудга келиши ва авж олишини кузатишга имкон беради. Прибор ер, Юпитер ва Сатурн атмосферасидаги мавжуд шунга ўхшаш уюрма тенгланишларни таҳлил қилади. «Планета» лабораторияси — ичнга сув қуйилган металл идишдан иборат бўлиб, митти диск айланганида унда уюрма вужудга келади.

Грузиялик олимлар назариячилар башорат қилган кўп яшайдиган циклон ва антициклонларни экспериментда илк бор ҳосил қилдилар. Уюрмаларни кузатиш термоядро плазмасида кўчиб юрадиган тўлқинлар бир қанча муҳим хоссаларини олдиндан башорат қилишга ҳамда Юпитер атмосферасида сирли «Қизил доғ» борлигининг эҳтимол тутилган сабабини таклиф этишга имконият берди.

— Уюрма ҳаракат ва тўлқин ҳаракат тўфон, уюрма, цунами каби кўпгина табиат ҳодисаларини тушунтириб беради, — деди қурилмани яратувчилардан бири Р. Антонова. — Атмосфера, суюқлик ва турли уюрма структуралар ҳаттиҳаракат динамикаси ва ўзаро таъсирини ўрганишга ёрдам берадиган экспериментлар назария моддаларини текшириб кўришга, у қўлланадиган соҳаларни аниқлашга имкон беради.

АҲОЛИГА МАНЗУР БЎЛМОҚДА

КОБУЛ. Қобулдаги «Ибн Сино» касалхонаси АДР пойтахти аҳолисига ғоят манзур бўлмоқда. Бу ерда — кейинги уч ой мобайнидагина қарийб 6 минг кишига медицина ёрдами кўрсатилди. Замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган касалхонада малакали мутахассислар ишламоқда.

Афғон меҳнаткашларининг соғлиғи тўғрисида ғамхўрлик қилиш АДР ҳукуматининг диққат марказида турибди. Апрель революциясидан кейин соғлиқни сақлаш эҳтиёжлари учун давлат харажатлари тўрт баравардан зиёд кўпайди. Мамлакат кичкинтойларига ва уларнинг оналарига хизмат кўрсатиш учун мўлжалланган шифохоналар тез кўпайиб бормоқда.

● МЕВА-САБЗАВОТ ТАЪМИНОТИ НАЗОРАТДА

«Тошкент оқшоми», «Вечерний Ташкент», «Тошкент ҳақиқати» газеталари ва Ўзбекистон телевидениесининг қўшма рейди

2. БОЗОРДАГИ ОЛИБСОТАРЛАР

Сабзавот ва мевалар ғарқ пишиши билан чайқовчилар ҳам ғимирлаб қолишди. Улар учун кенг фаолият майдони очилди. Колхоз ва совхоз меҳнаткашларининг кун бўйи расталарда ўтириб савдо қилишга вақти йўқ, далада иш кўп. Шунинг учун улар ўз маҳсулотларини кўтарасига сотишдан манфаатдор. Ана шунда қишлоқ меҳнаткашларидан маҳсулотларни сотиб олишга даъват этилган савдо хизмати кўрсатиш бюроси ва «Ташгоркоопторг» фаолиятидаги камчиликлардан усталик билан фойдаланган чайқовчилар уларга «ёрдамга» келадилар.

Октябрь бозорида яқинда бир группа чайқовчилар ушланди. Уларни фош қилиш осон бўлмади. Уларнинг эҳтиёткорлик билан ҳаракат қилишгани, қонунга хилоф ишларни бажаришда устаси фаранг эканликлари кўриниб турарди. Уларнинг айримлари билан газетхонларни таништириб ўтмоқчимиз.

Толипова Маҳфуза. 1921 йилда туғилган. Тошкент районидаги Собир Раҳимов номли колхозда яшайди, ишламайди.

Октябрь район ички ишлар бўлимининг ОБХСС ходимлари М. Толипова деҳқондан 50 килограмм ўрикнинг ҳар килограммини 1 сўм 30 тийиндан олиб, ўша ернинг ўзида 2 сўмдан сотаётганлигини аниқлашди. Ҳозир тергов ишлари олиб боряпти, айбдор қонунга мувофиқ жавоб беради.

Абубакирова Ақида. 1949 йилда туғилган. Тошкент шаҳар Уйғур кўчаси, Билдириш проезди, 25-уйда яшайди, ишламайди.

Колхозчилардан 30 килограмм узумнинг ҳар килограммини 3 сўмдан сотиб олиб 4 сўмдан сотган.

Келтирилган мисоллар характерлидир. Кўриниб турибдики, олибсотарлар фойдали меҳнат билан шуғулланмайдиган шахслардир. Шак-шубҳасиз, уларнинг қонунга хилоф ишларидан қўни-қўшнилар, таниш-билишлар, маҳалла активлари хабардор. Шуниси ачинарлики, улар бир одам жиноятга қўл ураётганини кўра-била туриб, ўзларини сезмаганга оладилар. Ваҳоланки, бундай одамларни қайта тарбиялаш учун уларнинг яшаш жойларида кўпгина ишларни амалга ошириш мумкин ва зарур.

Биз худди шу Октябрь бозорида қоидабузарларнинг бошқа бир тоифаси билан ҳам танишдик. Улар ўзига хос «ташмаловчилар»дир. Қишлоқда яшашади, колхозчи ҳисобланишади. Далаларда етиштирилган қишлоқ хўжалик неъматларини ҳеч уялмай-нетмай ўғирлашади ва ўзлари етиштиргандек сотишади.

Рихсиев Акбар. 1962 йилда туғилган. Калинин райони, Беруний кўчаси, 32-уйда истиқомат қилади, Калинин номли колхоз аъзоси.

У укаси Асад билан бозорга 71 килограмм пиёз, 58 килограмм саримсоқ пиёз, 95 килограмм картошка олиб келган.

— Бу қишлоқ хўжалик неъматларини қаердан олдингиз?— қизиқиб сўрадик биз.

— Колхоз даласидан бригадир У. Сиддиқовнинг рухсати билан йиғиштириб олдик, —дейди Акбар. — Озгина чой-чақа ишлаб олмоқчийдик.

— Ахир маҳсулот сизга тегишли эмас, уни томорқангизда ҳам етиштирган эмассиз-ку?

— Бизга бригадир рухсат берди...

Файзиева Муҳаббат. 1949 йилда туғилган. Калинин райони, Фозилтепа кўчаси, 32-уйда яшайди. «Москва» колхозининг аъзоси.

Фарҳод бозорида ушланган. 30 июнь куни 100 килограмм, 1 июль куни 50 килограмм бодринг олиб келиб, 60 тийиндан сотганлиги аниқланди.

«Москва» колхозининг бригадири Э. Тўлагановнинг тушунтириш хатидан:

«Биз далалардан йиғиштириб олинган ҳамма қишлоқ хўжалик неъматларини «Ташплодоовощ» бирлашмасининг Чилонзор район улгуржи-чакана савдо идорасининг 5-омборхонасига жўнатамиз. Афсус, қандай қилиб Муҳаббат Файзиева эри Тўлқин билан колхоз сабзавотларини бозорга олиб чиққанига ҳеч ақлим бовар қилмайди».

Наҳотки бригадир колхоз мўлки талон-тарож қилинаётганини кўрмаган бўлса? Бунга ишониш қийин. Зеро бундай мисоллар битта-яримта эмас. Ўйлаймизки, Эркин Тўлаганов ҳам бундай фактларга шунчаки холисона муносабатда бўлмаган.

Биз кўпинча сабзавот магазинларида сифатсиз маҳсулотлар сотилаётганлигидан норози бўламиз. Ваҳоланки, бунинг асосий сабабларидан бири даладаги ҳосилнинг сараси давлат савдо корхоналарининг пештахталарига эмас, балки айрим кишиларга оширилаётганида.

Шундай экан «ташмаловчилар» йўлига ғов қўйишнинг пайти келмадимикан? Бунда кўп нарса колхоз ва совхоз раҳбарларига боғлиқ. Ҳозирча уларнинг айримлари жамоат мулкини талон-тарож қилувчиларга бевосита ёки билвосита йўл очиб қўйишибди.

Олибсотарларни йўқотиш масаласига алоҳида тўхталиб ўтишни истаймиз. Масалан, Октябрь бозорида социалистик қонунчиликни бузаётганларга қарши изчил ва принципиал кураш олиб борилаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Бу муҳим ишда ички ишлар органларига жамоатчилик, дала меҳнаткашларининг ўзлари катта ёрдам кўрсатишмоқда. Шу йўсинда ишнинг самарали бўлишига эришиляпти.

Фарҳод бозорида эса ўзгача манзара. Дам олиш куни бу ерда савдо қилаётганлар орасида олибсотарлар ҳам оз эмас. Жумладан, биз рейд ўтказган 1 июль куни чайқовчилар ўзларини эркин ҳис қилиб, бозордаги нархнинг ошишига ўзларининг «ҳисса»ларини қўшишарди. Бозор раҳбарларининг қўлидан ҳеч нарса келмас, милиция ходимларининг ишида ҳамкорлик сезилмасди. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси УБХСС бўлими бошлиғининг ўринбосари Т. Қодиров бошчилигидаги ходимлар ёрдамга келгач, ишлар бир мунча жонланиб кетди. Шунга қарамай Акмал Икромов район ички ишлар бўлимида олибсотарларга қарши курашга етарли эътибор берилмаяпти.

Рейд бригадасининг аъзолари:

Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ,
А. ХАТАМОВ,
Х. ОЛИМЖОНОВ,
Н. НАЖМИДДИНОВ.

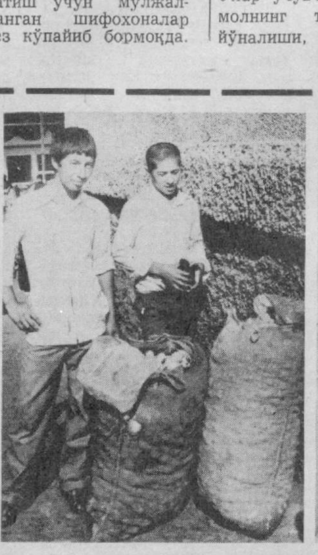

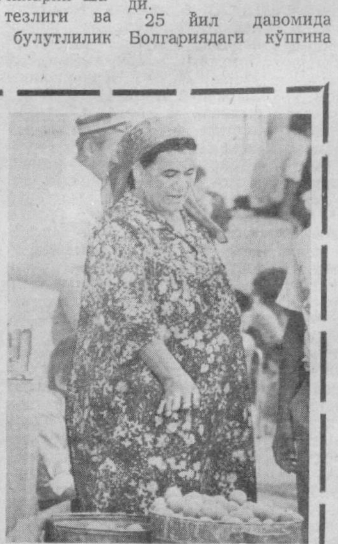

Фотоайбнома

СУРАТЛАРДА: (чапдан-ўнгга).
● Акбар ва Асад Рихсиевлар ўзларини ҳеч айбсиз ҳисобламоқдалар.
● Маҳфуза Толипова чайқовчилик битимларини тузишда бой тажрибага эга.
● Муҳаббат Файзиева фотокамера объективи унга қаратилганлигини кутмаган эди.
● Олибсотар Ақида Абубакирова ўзини ноқулай ҳис этмоқда.

Т. Каримов фотолари.

ХАТ БОСИЛМАДИ, АММО ЧОРА КЎРИЛДИ

Тартибга келтирилаяпти

Газетхон И. Ҳабибуллин «Оқшом»га хат йўллаб, Комсомол 40 йиллиги кўчасидаги собиқ консерва заводи территорияси қаровсиз, антисанитария ҳолатида эканлигини баён қилган эди. Хат кўриб чиқиш учун Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигига юборилган эди. У ердан қуйидаги жавоб олинди:

«И. А. Ҳабибуллиннинг хати асосида Янги Тошкент консерва комбинатининг 2-филиали территорияси марказий лаборатория бош врачи томонидан текширилди. Ҳозир бу ерда капитал ремонт, санитария-техника тартиби ўрнатиш бўйича ишлар амалга оширилаяпти. Комбинатнинг эски қозонхона жойлашган собиқ территорияси уй-жой қурилиши учун Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг 2-капитал қурилиш бошқармаси ихтиёрига ўтказилди. Бу ташкилот ана шу участкадаги канализацияни ремонт қилиши лозим. Бошқарма раҳбарлари ишни яқин кунларда бажаришга ваъда беришди. Ўз навбатида Янги Тошкент консерва комбинати 2-филиал территориясидан темир-терсакларни ташиб кетади».

• СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

ОНА БАХТИ—ХАЛҚНИНГ БАХТИ

8 июлда СССР Олий Совети Президиумининг олий даражада ўрнак кўрсатганлиги учун «Қаҳрамон она» унвони ва «Оналик шуҳрати» ордени ва «Оналик медали» таъсис этиш тўғрисидаги фармони эълон қилинган кунга 40 йил тўлади. Республикамизда 300 минг «Қаҳрамон она», шу жумладан Тошкентда 1589 «Қаҳрамон она» бор. Фармон таъсис этилган кундан буён 99 минг аёл бундай орден ва медалларни олишга сазовор бўлди.

Миллий даромаднинг бешдан тўрт қисми халқ фаровонлигига сарфланмоқда. Бу партиямизнинг инсон фаровонлиги тўғрисидаги ғамхўрлигидир. Фарзанд туғилганида бир йўла давлат нафақаси миқдорини ошириш, қўлида ўн икки ёшгача бўлган иккита ва ундан ортиқ боласи бўлган ишловчи оналарга қўшимча уч кунлик ҳақ тўланадиган отпуска, ишлайдиган оналарнинг боласи бир ёшга етгунга қадар фарзандини парвариш қилиши учун қисман ҳақ тўланадиган отпускалар жорий этилиши партия ва совет давлатининг бу борадаги ғоятда чексиз ғамхўрлигидир.

Тошкентда 16 минг кўп болали она давлат нафақасини олмоқда. Яқиндагина Тельман номли маданият ва истироҳат боғида ана шу сана шарафига бағишлаб, кўп болали оилаларни эъзозлаш мақсадида тантанали байрам ўтказилди. Бугун мухбиримиз ўн фарзандни тарбиялаб, вояга етказаётган яна бир оддий совет оиласи ҳақида ҳикоя қилади.

Ўрта Осиё халқларида оиланинг кўз қорачиғи бўлган болалар ғоятда эъзозланади. Ҳукуматимиз, давлатимиз таъкидлаганидек, халқ ўқитувчиси — ёш авлодга маънавий озиқ бера оладиган жамиятнинг ишончли кишисидир, унга энг қимматли, энг бебаҳо бўлган болалар ишониб топшириб қўйилган, — дейди қаҳрамон она Зеби опа Нурматова. — Ота-оналар ҳам педагоглардир ва улар ҳам болаларни тарбиялашда жамиятга яқиндан ёрдам бермоқдалар ва бу вазифа уларнинг чинакам бурчидир. Оила ва меҳнат, меҳнат ва оила — бир-биридан ажратиб бўлмайдиган чуқур маъноли тушунчалардир. Оиласини муваффақиятли тебратаётган аҳил хонадонларда болалар одобли бўлиб вояга етишмоқда.

Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган хонадоннинг отаси Наби ака Нурматов 3-нон заводида қарийб 40 йил меҳнат қилди. Зеби опа ҳам ана шу ерда ишлар эди, фарзандлар дунёга кела бошлади...

— Шу нон заводига яна ишга кирдим,— деб ҳикоясини давом эттирди Зеби опа. — Оддий хизматчи бўлиб ишлаётирман.

Катта хонадонларга кириб борганингизда у ердаги ўзига хос гавжумлик кишига аллақандай ғурур бахш этади. Бундай хонадонларда одатда набиралар бувисининг атрофида ғужғон ўйнайди. Биз қадам ранжида қилган уйда ҳам 12 набира бор эди. Зеби опанинг катта қизи Шоиранинг тўрт фарзанди бор, унинг ўзи 16-шаҳар касалхонасида ишлайди. «Минг хил майда-чуйда» магазинида сотувчи бўлиб ишлаётган Шоҳида ҳам тўрт фарзанднинг онаси. Ғанижон Тошкент қишлоқ хўжалик институти ўқитувчиси, айни чоғда аспирант. Анвар қишлоқ хўжалик институтини битириб, теплицада агроном бўлиб ишлаяпти. Ака-укалар уйланишган, болалари бор, ота-онаси билан бирга яшашади. Зиёда эса ТошДУни битириб, мактабда химиядан дарс беряпти, икки фарзандни тарбияламоқда. Бу йил Маҳмуд диплом ҳимоя қилди — у ҳам қишлоқ хўжалиги институтини битирди.

— Ҳамма акаларим,— дейди Шоҳида — катта акам—Ғанижоннинг изидан боришяпти. Акам деҳқончиликни яхши кўради. Мансур ҳам шу институтнинг сиртқи бўлимида ўқимоқда. Зура —тўқимачилик ва енгил саноат институти студенти, Ҳасан Совет Армияси сафида хизмат қилмоқда. Зура 126-мактаб ўқувчиси.

— Келинларим Дилдора ва Дилфузалар ҳам севимли фарзандларимдир. Кейинги келиним педагогика институтини битирганлиги ҳақида диплом олди. Яна муносиб ўғилларим — яъни куёвларим ҳам бор. Нурматовлар хонадонида барча ажойиб кунларда жамул-жам бўлишади. Зеби опа ва Наби ака бир кунда дунёга келишган. Худди ана шу куни яқин қариндош-уруғлардан 50 га яқин киши дастурхон атрофида тўпланишади.

— Менинг ўзим ҳам кўп болали оиланинг фарзандиман,— деб эслайди Зеби опа. —Илгари машаққатли эди. Эндигина оёққа туришимиз билан уруш бошланиб қолди, ташвишимиз бошимиздан ошиб кетди. Қариндош-уруғларимдан 41 киши, шу жумладан икки акам урушда ҳалок бўлишган ва бедарак йўқолишган. Лекин биз мамлакатимизнинг катта оиласи билан биргаликда барча машаққатларга бардош бериб ўтдик.

— Онажонимиз биринчи классли ҳайдовчига ўхшайдилар, оилани моҳирлик билан бошқарадилар ,— деб кулиб қўйди Шоҳида.

— Оилада ҳам, ишхонада ҳам мустаҳкам интизом бўлмоғи керак, — деб қўшиб қўйди Наби ака—Рафиқам фарзандларимизга ғоятда меҳрибон, ғамхўр ва айни пайтда қаттиқ талабчандир. У ҳар бирининг камолотли инсон бўлиб вояга етишувини кеча-ю кундуз ўйлайди. Бизнинг ҳаммамиз, фарзандларимиз ҳам, набираларимиз ҳам Октябрь мамлакатининг кишиларидирлар. Чиндан ҳам бахтиёр инсонлармиз.

Нурматовлар хонадонининг аъзолари турли ёшда. Ёши улғайгани ҳам, мурғаги ҳам бор. Лекин уларнинг ҳаммасини меҳнатсеварлик, ҳаётга бўлган муҳаббат катта бир хонадонга мужассам этиб турибди.

А. ПЎЛАТОВ.

СУРАТЛАРДА: Нурматовлар хонадони; армияда хизмат қилаётган Ҳасандан хат ва унинг фотосурати олинди. — «Баракалла, ўғилгинам» — деб қувоняпти Зеби опа.

М. Нуриддинов фотолари.

ШАНБА ОҚШОМИ

Қайнона ва келин ҳақида

Руқия момонинг насиҳатлари

● Яхши қайнона — оиланинг сардори.

● Ширин сўзли қайнона — етти қат кўрпачада ўтиради.

● Келинни қизим деса, қайнона чин она бўлур.

● Қайнона — ўғли билан келини ўртасидаги олтин кўприкка ўхшайди, икки гўзал соҳилни бир-бирига боғлайди.

● Қайнона келинни полопон деб билсин: ўз йўрғига солсин, рўзғор тутишни ўргатсин, унинг фазилатларини мақтаб, нуқсон-камчиликларини ширинсуханлик билан тушунтирсин.

● Қайнонангнинг сўзи —
Ошингни тузи.

● Ёш келин, доно келин,
Қайнонангни кечиргин.

НАҚЛ: Ёмон жойдан эсган шамол бадбўй ҳид келтиргандек, келин ва қайнонанинг ғийбати тоза оила ҳавосини бузади.

● Қайнонасига тик қараган келин—тошдан қаттиқ.

●Келин бўлса чевар,
Ҳамма уни севар.
Мақол: Бетга чопар келин,
Уйига қочар кейин.

● Ўз уйи шароитидан бошқа муҳитга кўникмаган, паст-баландни, аччиқ-чучукни тотимаган қиз яхши келин бўлолмайди.

● Чаққон оёқли, елвизак қўлли келин узун тилли қайнонани ҳам тинчитади.

Ҳикоя: Ойниса деган бир қўшнимиз бўларди: кўйлагининг орқа этаги ғижимланиб, сочи тўзиб, рўмоли елкасига тушиб, ковшининг орқаси босилиб, алжойи-малжойи бўлиб юрарди. У ўғил уйлантириб, келин туширди. Қарангки, келини ҳам ўзига ўхшаган пойинтар-сойинтар гапирадиган, орасталигига сон тегмайдиган чиқиб қолди.

— Ё тавба! — деди маҳалланинг кекса онахони Тожихон ая, — ўхшатмасдан-учратмас, дейишгани тўғри экан... Ойнисанинг келини, қуйиб қўйгандек, худди ўзи-я!

— Вой, айланай Тожихон,— деб кулди тўқсон ёшли Малоҳат ая,— эшитмаганмисиз: қайнона билан келиннинг тупроғи бир ердан олинар экан.

Шунда мен ҳайрон бўлдим: қайнона билан келиннинг тупроғи бир ердан олинса, нима учун шу бир хил «тупроқ» кўпинча бир-бири билан чиқишолмай, доим «ғиди-биди» қилиб юришади? Бунинг сабабини Малоҳат аядан сўраганимда, бундай деб жавоб бердилар:

— Қайнона ўз ўғлидан бўладиган зурриёт шу «тупроқ»да яхши унармикин, деб шубҳа ва рашк қилади, «Фақат менга ўхшаган бўл» деб гоҳи-гоҳида зулм ўтказиб туради, шунга чидаган келин ували-жували бўлиб кетади.

ОНАНИНГ ИБРАТЛИ СЎЗИ: қайнонасидан куйган бир она қизини эрга бергач, қизининг ҳасрат-надоматларини эшитиб шундай насиҳат қилди:

— Оппоқ қизим, доно қизим, шуни яхши билгинки, ҳамма қизлар ҳам ота-онаси бағрида эркин ўсади, эркалик қилади, тантиқ ҳам бўлади, буларнинг ҳаммасини ота-онаси кўтаради... Кейин қизмонанд бошқа хонадонга борганда бунақа қилолмайди, истиҳолага боради, тортиниб, уялади... Агар бирор нożўя иш қилса гап эшитади, қиз ўз уйида ота-онасининг бундан ҳам ёмон даккисини кўтарган бўлса-да, қайнонасининг уйида эшитган ҳар бир дакки оғир ботади. Ақлли келин бўлса қайнона-қайнотасининг, шу хонадондагиларнинг гапини ўз туғишганларидан эшитгандек қабул қилиб, сув келса симириб, тош келса кемириб кетаверади. Ана шунда муроса-ю-мадора бўлиб, турмуш ширин давом этаверади.

ШИНГИЛ ҲИКОЯ: Онасининг уйида тантиқ бўлиб ўсган бир таннозу-таманно қиз анча ёшга бориб келин бўлиб тушгач, дугонаси Латофатхон билан учрашиб қолибди.

— Вой бўйингдан!— деб қучоқлабди уни Латофатхон. — Яшнаб, очилиб кетибсан-ку, дугонажон, «Ўтирган қиз — ўрнини топади» дейишгани тўғри экан-да... яхши жойга тушдинг-да, армонинг йўқдир.

Таннозхон қош чимириб, пешонасини тириштирди:

— Қаёқда дейсан, қайнонам ўлгур жодугар, уни кўрдим дегунча аждаҳо оғзига кириб кетаётгандек бўламан... Тўшагим олову, ёстиғим илон, кўрган куним қурсин.

— Очиқ гап, унақа эмас,— дебди Латофатхон дугонасини койиб,—мен ҳаммасини эшитдим. Қайнонанг мусичадек беозор, эринг қўйдек ювош экан... Сен ўзинг уларга доим қоплондек ташланар эмишсан. Семириб, йилтиллаб кетганингни қара, яна қайнонангдан нолийсан-а! Билиб қўй, хор бўлмай десанг, уларнинг остонасини ўпиб яша.

Хулоса: покиза оиласига тупурган, яхшини ёмонлик деб билган ва софдил оила аъзоларига маломат тошларини отган келин рўшнолик кўрмайди.

Момонинг котиби **Тўлқин РАСУЛЕВ.**

Окшомхонлар учун учрашув

Икки олимпиада қатнашчиси

«Ҳурматли редакция! Яқинда «СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери» унвони таъсис этилганига 50 йил тўлди. Биз ана шундай унвонга мамлакатимизда ва Узбекистонда биринчи бўлиб ким сазовор бўлганлигини билишни истардик. Бу унвон уларга қайси муваффақиятлари учун берилган?»

С. ИНОМОВ, М. ДАВИДОВ.

1934 йилнинг июль ойида «Правда» газетасида СССР Марказий Ижроия Комитетининг «СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери» унвонини таъсис этиш ҳақидаги қарори эълон қилинган эди. Биринчи рақамли унвон машҳур конькида учувчи москвалик Яков Мельниковга берилган. 50 йил давомида 3380 дан зиёд спортчига ана шундай шарафли унвон берилди.

Тошкентлик альпинист Владимир Рацек Ўзбекистонда биринчи бўлиб СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери унвонини олган. Унга бу унвон 1954 йилда топширилган. Ҳозирги кунга қадар республикамизнинг 25 вакили ана шундай шарафли унвонга сазовор бўлди. Светлана Бабанинанинг исми ва фамилияси рўйхатда иккинчи турибди. Биз бугун ана шу спортчи ҳақида ҳикоя қиламиз.

Светлана сузиш билан 12 ёшида шуғуллана бошлаган. Ҳозирги кун нуқтаи назаридан қараганда анча кеч. Ҳозир бундай ёшда спортчилар юксак натижалар кўрсатиб, Бутуниттифоқ ва Халқаро мусобақаларда иштирок этишмоқда. Бироқ, ўтмиш билан ҳозирги кунни таққослаб бўлмайди. Ҳозир спорт анча ёшариб қолган. Ҳозирги рекордчилар 50—60-йиллардаги спортчилардан 5—6 ёш кичик...

Светлана Бабанина муваффақиятлар чўққисига 60-йилларда кўтарилди. Ана шу даврда совет сув спортининг юлдузи Галина Прозуменшчикова ҳам тилга туша бошлаган эди. У кейинчалик жаҳон рекордчиси ва Олимпиада чемпиони бўлди. Аёллар орасида биринчи бўлиб сузиш бўйича юксак унвонларни қўлга киритди. Ана шу маҳоратли спортчи билан бўлган ўзаро мусобақа Галинага ҳам юксак натижаларга эришиш йўлларини очиб берди.

1962 йилда СССР спорт мастери нормативини бажарган тошкентлик сузувчи қиз мамлакат терма командаси аъзолигига қабул қилинди. У жуда кўп ваколатли мусобақаларда иштирок этди. Унинг турнир тажрибаси бойиб бориши билан бирга натижалари ҳам яхшиланиб борди.

1964 йилда Токиода ўтказилган XVIII Олимпиада ўйинларида Светлана Бабанина юз метр масофага сузишда жаҳон рекордини янгилади. СССР чемпионатида ҳам 1 минут 17,2 секунд натижа билан мамлакат рекордини янгилади. У жаҳон рекордчиси сифатида Олимпиада ўйинларида қатнашишга жўнади. Финалда у Галина Прозуменшчикова билан бирга баҳсда қатнашди. Прозуменшчикова биринчи ўринни, Светлана эса учинчи ўринни эгаллади. Худди шу ерда, яъни, Токиода Светлана Бабанинага 1604-рақамли «СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери» гувоҳномаси ва кўкрак нишони тантанали равишда топширилди.

Олимпиада ўйинларидан кейин ҳам у сузиш билан шуғулланишни жиддий давом эттирди. 1965 йилда у юз метр масофага брасс усулида сузиш бўйича ўтказилган мусобақада 1 минут 16,5 секунд натижа билан яна жаҳон рекордини янгилади. Худди шу йили Светлана Бабанина спортда эришган муваффақиятлари учун «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан тақдирланди.

Мехикода ўтказилган Олимпиада ўйинларидан кейин С. Бабанина катта спортни тарк этиб, сузиш бўйича тренерлик қила бошлади. Бир вақтнинг ўзида жисмоний тарбия институтида ўқишни давом эттирди. Унинг 15 ёшли шогирдлари спорт мастерлигига кандидатлар Лола Содиқова ва Ольга Сахаутдинова, 17 ёшли СССР спорт мастери Лариса Липовец сузиш бўйича Ўзбекистон терма командасининг аъзолари ҳисобланади. Команда XVII Бутуниттифоқ ўқувчилар спартакиадасида иштирок этади. Қизлар жиддий баҳсларга тайёргарлик кўришаётганида ўзларининг устозидан ғалаба учун курашиш усулларини, рекордларни янгилаш йўлларини ўрганишмоқда. Умуман муваффақиятларга эришиш осонликча бўлмайди. Рекордлар жиддий машқ қилиш, тер тўкиш туфайли янгиланади.

М. ГОРБАЧЁВ.

СУРАТДА: СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери С. Бабанина.

М. Нуриддинов фотоси.

«Сезгилар эмас, ғоялар хотироти»

«КАМАЛАК» ШАХМАТ КЛУБИ

Клуб Советининг раиси гроссмейстер Георгий АЪЗАМОВ.

Париждаги «Златник» нашриёти XIX аср охирлари XX аср бошлари йирик француз психологи Альфред Бине қаламига мансуб, биринчи марта 1893 йилда «Ревю де дё монд» журналида босилган, шахматчилар ва юксак ҳисоблаш қобилиятига эга бўлган кишилар психологияси ҳақидаги тадқиқотларини қайта чоп этди. Ўзининг тадқиқот предмети борасидаги хулосасини ҳаваскорлар билан қилинган суҳбатлар асосида у шахмат тафаккурининг ўзига хослиги ҳақида, шахматчи услуби билан характери ўртасидаги боғлиқлик тўғрисида қизиқ мулоҳазалар билдиради. Бинениниг таъбирича, кучли шахматчи — нафақат мантиқий тафаккур қила олиш, балки кўпинча воқеа-ҳодисалар орасидаги ажиб боғланишни ҳам пайқай олиш қобилиятига эга одамдир.

автор қуйидагича таърифлайди: «Шахматчилар,— деб ёзади у, — рақамларни ёдлаш ва фикран ҳисоб-китоб юритиш борасида ўткир қобилиятга эга кишилардан кескин фарқ қиладилар. Феноменлар бутун бир рақамлар қаторини тезда ёдлаб оладилар-у, 2—3 кундан кейиноқ уларни унутадилар. Шахматчининг зеҳни-хотираси эса, балки, бунчалик ўткир эмасдир-у, лекин анча мустаҳкамроқ: бу сезгилар эмас, ғоялар хотиротидир».

Бинениниг тадқиқоти дастлаб ўзи режалаштирган мавзу доирасидан чиқади. Ўша замоннинг бир қатор етакчи шахматчилари (чунончи, германиялик Тарраш, англиялик Блекберн ва бошқалар) ҳамда кўплаб

Ўз тадқиқотининг якунловчи қисмида Бине шундай деб ёзади: «Шахмат ўйинида ҳамма нарса мавжуд: диққатни бир жойга тўплаш ҳам, билим ҳам, хотира ҳам, ички сезги ҳам ва ҳоказолар ҳам. Агар шахмат ўйнаётган кишининг ички оламига назар ташлашнинг имкони бўлсайди, биз ҳаракатдаги сезгилар, образлар, ғайрату шижоат, чексиз кайфиятлар ўзгарувидан иборат бутун бир жамул-жамликни кўрар эдикки, уларнинг олдида ушбу тавсияларимиз қўпол ва соддалаштирилган бир схемадан ўзга нарса эмасдир».

Диққатга лойиқ тавсиялар

Ғарбий Германияда ҳафтада бир чиқадиган «Шпигель» журнали редакцияси шахмат курашининг психологияси масалаларига оид симпозиум ўтказди: унда гроссмейстерлар Р. Хюбнер ва Х. Пфлегер билан бирга спорт психологияси масалалари бўйича мутахассислар иштирок этди. Дарвоқе, Х. Пфлегер ихтисоси бўйича — психолог врач.

Симпозиумда сўзга чиққан Гейдельберг университети спорт фанлари кафедрасининг профессори Ганс Эбершпахер ўз фикрича 1978—81 йилги жаҳон биринчилиги туркум мусобақаларининг финал матчида В. Корчной устидан ғалаба қилиш учун Р. Хюбнерга халақит берган психологик тарздаги бир қатор сабабларни келтирди. Эбершпахернинг гроссмейстер Роберт Хюбнерга берган тавсияларининг асосий мазмуни шундай.

«Доимо у ўзи билан ўзи диалог қилишга ўрганиши» зарурки, бу нарса Эбершпахернинг фикрича матч пайтида Хюбнерга диққатни иложи борича бир жойга тўплаш ҳамда ўзига бўлган ишончни сақлашга кўмаклашар эмиш.

Бу гапларда жон бор, албатта.

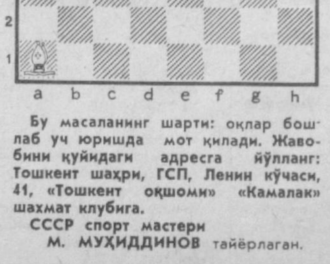

Бу масаланинг шарти: оқлар бошлаб уч юришда мот қилади. Жавобини қуйидаги адресга йўлланг: Тошкент шаҳри, ГСП, Ленин кўчаси, 41, «Тошкент оқшоми» «Камалак» шахмат клубига.

СССР спорт мастери
М. МУҲИДДИНОВ тайёрлаган.

• Қизиқарли пазандалик

КЕЧАСИ ПИШИРИЛАДИГАН ТАОМЛАР

Бирма пазандачилигида кечаси пишириладиган овқат тури бор. Бу гуруч унидан қорилган хамирга асал, тухум, долчин, ванил ва бошқа масаллиқлар қўшиб тайёрланадиган кексдир. Ушбу таомни шоли ҳосили йиғиб олинганда қўни-қўшни, қариндош-уруғ хотинлар тўпланишиб, қуёш ботгандан тортиб то эртаси эрталаб «янги қуёш» чиққунга қадар пиширадилар, сўнг бу таомни Помакая деб аталувчи ҳосил худосига хайр-эҳсон қиладилар. Шундай қилинса гўё келаси йили шолидан яна мўл ҳосил унар эмиш.

Ўзбек пазандалигида сумалак ва ҳалим номли таомлар бор. Уларни пишириш кундузи бошланса ҳам, ярим кечагача қайнатилаверади ва то эрталабгача димлаб қўйилади. Бироқ, сумалак билан ҳалимга диний тус берилиши ёки сеҳрли деб қараш хато, ушбу таомларни пишириш узоқ вақт талаб қилганлигидан шу одат келиб чиққан. Аммо мусулмон динида рамазон ойида рўза тутганлар овқатни қоронғи тушганда ва тонг отгунча пиширишлари ва ейишлари шарт қилиб қўйилганлиги динийдир.

Кечаси овқатланиш иқлимий шароитларга ҳам боғлиқ бўлади. Экватор атрофида жойлашган мамлакатлардаги кўпчилик аҳоли кундузи билан туз ҳам татимайди, кеч кириб салқин тушганда жуда қуюқ овқатланишади.

К. МАҲМУДОВ.

• ҲАЙВОНОТ ОЛАМИ СИРЛАРИ

ЭЧКИМИ БУ, ҚЎЙМИ?

Ўрта Осиёнинг баланд тоғ чўққиларида яшовчи йирик жониворлардан бири архар (Тяньшан қўйи)дир. Архарлар шунчаки қараганда эчкига жуда ўхшаб кетса-да, лекин шохларининг ён томонига буралганлиги, «соқоли»нинг йўқлиги ва бошқа баъзи хусусиятларига кўра эчкидан фарқ қилади. Эркак архарнинг танаси 190 сантиметргача узунликда бўлиб, баландлиги 115 сантиметргача боради.

Архар Тяньшан тоғи—Фарғона, Таласс, Угом, Пском, Чотқол тизмаларининг қояли чўққиларида учрайди. Бу шароитга улар яхши мослашган. Баҳор ва ёзда улар серсув кўкатлар (дуккаклилар, мураккабгуллилар ва ҳоказони), куз ва қишда эса турли буталарнинг шохчалари ҳамда меваларини истеъмол қилиш билан кифояланади. Уларнинг урчиш даври ноябрь ойи бўлиб, апрель ойида урғочиси битта-иккита қўзи туғади. Эркаги уч йилда, урғочиси эса икки йилда вояга етади. Уларни қўлда боқиш осон, тутқинликда бемалол болалайверади.

Архарлар кўпинча паст-баландликлар, қоялар ва тоғ ёнбағирларидаги юмшоқ тупроқли очиқ ерларда ўтлаб юради. Улар қиррали тоғ чўққиларида эчки каби чаққон ҳаракат қилолмасаларда, лекин бирор хавф-хатар туғилганда (бўри ёки чўпон итлари таъқиб қилганда) баланд қоялар устига чиқиб жон сақлайдилар. Ёзнинг иссиқ кунларида асосан эрталаб ва кечқурунлари ўтлаб, кун бўйи қоялар соясида салқинлаб ётади.

Архарларнинг сони кейинги вақтда кескин камайиб кетди ва уларнинг тур сифатида бутунлай йўқолиб кетиш хавфи туғилди. Бунга асосан ўтлайдиган майдонларнинг камайиб кетиши, бўри, ит ва браконьерлар томонидан уларнинг, айниқса ёш архарларнинг кўплаб қирилиши ва бошқалар сабаб бўлмоқда. Баъзи гельминтез касалликлари, каналар ва сўна каби паразитлар таъсиридан заифлашиб қолган архарлар кўпинча осон «ўлжа» бўладилар.

Ҳозирги вақтда архарлар «СССР Қизил китоби»га киритилган, уларни овлаш эса қатъий ман этилган. Лекин бунинг ўзи кифоя эмас, албатта. Архарларни сақлаб қолиш учун Чотқол тоғ қўриқхонасида олиб борилаётган тадбирларни янада яхши йўлга қўйиш, уларни илмий жиҳатдан кенг ўрганиш, шу асосда бу ноёб тур жониворларини кўпайтиришнинг радикал чораларини ишлаб чиқиш ҳамда бу тадбирларни изчиллик билан амалга ошириш зарур.

Т. ҚОБИЛОВ,

биология фанлари кандидати.

ТИРИК ҲУЖАЙРАГА ЎХШАТИБ

Арманистон ССР Фанлар академиясининг экспериментал биология институтида атмосферадаги заррача аралашмаларни ҳам сеза оладиган прибор ясалди. Прибор сунъий ҳужайравий мембрана асосида ясалди. Уни олимлар тирик ҳужайрага ўхшатиб ясадилар.

Янги приборнинг ишлайдиган асосий моддаси — фосфолипид ташқи муҳит ўзгаришларига нисбатан ғоятда сезгир. Ҳужайранинг иҳота қобиғи мембрана атроф-муҳитга қараб электр зарядининг зичлиги ва миқдорини ўзгартиради. Ереванлик олимлар шу реакция ёрдамида газ, суюқликлардаги заррача аралашмаларни қайд этишга, атроф-муҳит тозалигини синчиклаб назорат этиб боришга қарор қилдилар.

СЎНГГИ ТО КОЛОНКА

СИМГА ОСИЛИБ ҚОЛДИ

Францияда биринчи марта кичик моторча ўрнатилган ультра-енгил самолётларнинг халқаро мусобақаси ўтказилди. Париж осмони бўйлаб ўтказилган ҳаво сайёҳларининг паради томошабинларда катта таассурот қолдирди. Бир неча кундан кейин эса спортнинг янги тури пионерларидан бири Модест Дос Сантос Рена департаменти устидан учиб бораётганда фалокатга йўлиқди. Бу ҳақда воқеа қаҳрамонининг ўзи шундай ҳикоя қилади.

— Учиш муваффақиятли ўтаётган эди. Тўсатдан портлаш юз бериши натижасида мен пастга қулай бошладим. Кўзимни чирт юмганимча ҳаёт билан видолаша бошладим. Лекин негадир ҳадеганда самолёт ерга қуламасди. Ҳаёлимни тўплаб қарасам кабинада бошим билан ер томонга осилиб ётибман. Самолёт электр симига осилиб, ўралиб қолганлигини кўрганимда ҳайратда қолдим.

Бироқ Модест Дос Сантос икки ярим соат давомида ўшандайлигича осилиб ётди. Қачонки, унга ёрдамга келишиб ҳаво сайёҳини хавфдан халос этишгандагина у ҳаётга қайтганлигини тушунди.

ҒАРОЙИБ ПОЙГА

Португалияда одатдагидан ташқари бўлган автомобиль пойгаси ўтказилди. ЭТЭ километрли трассада бир неча ўн йиллар муқаддам ишлаб чиқарилган автомобиллар саф тортди. Пойга қатнашчилари орасидаги энг қадимги автомашина 1913 йилда ишланган «Ролло-ройс» эди.

Ёмғир ёғиб турган бўлишига қарамай ишқибозлар пойгани қизиқиш билан томоша қилишди. Кўплаб машиналар об-ҳавонинг ноқулайлиги туфайли стартда қатнашолмади. Қатнашган машиналар эса тўқнашиб кетди. 1914 йилда ишланган «Остин» маркадаги автомобиль замонавий юк машинасига бориб урилди. Шундай бўлсада, у раллида иштирок этишни давом эттирди.

АНТИҚА КЎЛ

Австралиялик олимларга Канберра ва Сидней шаҳарлари оралиғидаги унча катта бўлмаган Джордж кўли ҳамон жумбоқлигича қолмоқда. Бу табиий сув тўпланадиган жой ва унинг атрофлари кўплаб ўрдаклар, оққушлар ва бошқа қушларнинг севимли жойларига айланиб қолган.

Лекин бу йил ёзда, деб ёзади Болгария Халқ Республикасининг «Народна младеж» газетаси, кўл ғойиб бўлиб қолди. Гап шундаки, 16 йил давомида бу кўл худди ер ютгандек бешинчи марта ғойиб бўлишидир.

Олимлар ҳозирча бу ғаройиб воқеанинг сабаби нимада эканлиги ҳақида илмий асосга эга эмаслар.

ҚОНУНГА ХИЛОФ РАВИШДА

Токио полициячиларининг Япония пойтахтидаги гангстерлар маконларига бир ҳафта давомида қилган рейди вақтида 830 дан кўпроқ киши қамоққа олинди, 134 та ўқ отиш қуроли мусодара қилинди. Бу қуршаб олишлар гангстерлар билан бўлиб ўтган тўқнашув вақтида икки полициячининг жароҳатланганлиги сабабли тайёрланиб, ўтказилди. Расмий маълумотларга кўра, ҳозирги вақтда Токиода 107 та гангстерлар гуруҳлари деярли ошкора ҳаракат қилмоқда. Бу гуруҳларда 22.300 дан кўпроқ киши бор. Ўқ отиш қуролини сақлашни тақиқловчи қаттиқ қонун мавжудлигига қарамай, Токиода бандитларнинг уни қўлланиш ҳоллари кўпайиб кетди.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

ТЕЛЕПРОГРАММАЛАР

ҲУРМАТЛИ ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР!

Профилактика муносабати билан душанба, 9 июль куни МТ I программасининг кўрсатувлари соат 9.00 да 18.15 гача 5-канал орқали намойиш этилади.

ДУШАНБА, 9. VII

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Фубол шарҳи».
10.05 Мультфильм.
10.20 «Сизга пьесамни юборяпман». Телефильм.
10.50 «Опера солисти — Л. Сметанников». Фильм-концерт.
11.25 Болалар учун фильм. «Ўн беш ёшли капитан».
12.45 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.15 Ҳужжатли фильмлар: «Бир куни ва умрбод» (Тошкент), «Ишчи дақиқасининг қадри», «Ер узра оппоқ нур».
15.55 «Ўз ҳақингизда сўзлаб беринг, маэстро». Фильм-концерт премьераси.
16.25 «Тўрт танкчи ва бир ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия. «Кўприк» (Польша).
17.30 «Бил ва уддала». Мактаб ўқувчилари учун илмий-ўқув кўрсатуви.
18.15 «Расмларда қуёш акси бор».
18.30 «Объектив».
18.50 «Ўсмирлар ижоди».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ишлар ва одамлар». «Буюртма — қонун». Фрунзе қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг маҳсулотларни ўз муддатида етказиб бериш бўйича иш тажрибаси ҳақида.
20.00 «Агар соғлом бўлай десанг».
20.20 Б. Васильев. «Энг охирги кун». Фильм-спектакль.
21.30 «Время».
22.05 «Энг охирги кун». Фильм-спектаклнинг давоми.
23.15 «Футбол шарҳи».
23.40 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Қушсиз тун». Бадиий фильм.
10.45 «Будильник».
11.15 «Фан ва турмуш».
11.45 Белорус давлат консерваторияси цимбалчилар ансамблининг концерти.
12.15 «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб».
12.35 «Вася Коробко». Ҳужжатли фильм.
12.50 Болалар учун фильм. «Сув қаердан оқади».
13.35 «Рус тили».
14.05 «Концерт залида — мактаб ўқувчилари».
14.35 «Бу Полтава остоналарида бўлган эди...» Полтава жангининг 275 йиллигига.
15.20 «Дунё ва ёшлар».
15.55 Халқаро конкурс лауреати, пианиночи Н. Панкова чалади.
16.20 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 От спорти бўйича СССР чемпионати.
19.30 — 20.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
20.45 Теннис. Уимблдон турнири. Англиядан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 «Ҳаммаси эгизакларни деб». Бадиий фильм (МХР).
23.25 Қўшиқлардан рақсга.

● ЎзТВ I

18.15 Янгиликлар.
18.30 «Қувноқ камалак». Фильм-концерт.
19.00 Ғалабанинг 40 йиллигига. «Едимизда ва қалбимизда ҳамиша» (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Тараққийпарвар жаҳон адабиёти». Пабло Неруда. Туғилган кунининг 80 йиллигига.
20.30 «Ахборот».
20.50 ЎзССР халқ артисти О. Худойшукуров куйлайди.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги.
22.25 «Зулматни тарк этиб». Бадиий фильм.
23.50 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—16.25 МТ II
18.05 — 18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.40 «Мангу янги шаҳар». Телефильм.
19.00 «Чинор». Илмий-оммабоп программа (рус.).
19.30 Врач маслаҳати.
19.45 «Шифобахш сувли ўлкада». Телефильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Дафна баргидан ясалган гулчамбар». Телеспектакль (рус.).
21.30 МТ II

СЕШАНБА, 10. VII

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Мультфильмлар.
10.10 Б. Васильев. «Энг охирги кун». Фильм-спектакль.
12.30 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». Ҳужжатли фильмлар.
16.00 «Штраусиана». Фильм-концерт.
16.45 «Тўрт танкчи ва бир ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия. «Йўл айрилган жойда».
17.30 «Қувноқ нотачалар».
17.45 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида».
18.15 Илмий-оммабоп фильмлар: «Денгизларда сенинг йўлларинг», «Рус шаҳри».
18.50 Гитарачи А. Бариленко чалади.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Мультфильм.
19.40 «Фан ва турмуш».
20.15 «Оталар ва болалар». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
21.30 «Время».
22.05 Е. Исаев. «Соат йигирма бешда». Поэмани автор ўқийди.
22.30 СССР халқ артисти Э. Гилельс чалади.
23.10 «Россияда бадиий металл».
23.40 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 «Бригаданинг туғилган куни». Телефильм.
9.50 «Ҳаммаси эгизакларни деб». Бадиий фильм (МХР).
11.10 Мактаб ўқувчиларининг СССР халқ ўқитувчиси Г. И. Иванова билан учрашуви.
11.45 «Бирgalikда — аҳил оиламиз».
12.05 Шахмат мактаби. «Худди эртакдагидек». Пиёданинг фарзинга айланиши.
12.35 «Заборьеда ёз». Болалар учун телевизион бадиий фильм.
13.40 — 14.00 Мультфильм.
14.30 «Магнитка мактаби».
15.10 «Дружба-84» социалистик мамлакатлар мусобақаси. Стол тенниси. Пхеньяндан олиб кўрсатилади.
15.40 МУРМАНСК ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
16.35 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
19.30 Франческо Мизиано. Интернационалист ҳаёти.
20.00 — 20.30 «Дружба-84» социалистик мамлакатлар мусобақаси. Волейбол. Польша — СССР терма командалари. Болгариядан олиб кўрсатилади.
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.05 «Эртага келинг». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.25 «Инсон болаликдан бошланади» (рус.).
18.55 «Киносаёҳатлар альманахи».
19.15 «Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш муаммолари ҳақида». «Инсон ва табиат» журналининг бош редактори Э. А. Бессмертних сўзи (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Адабий альманах».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Дўстлик тароналари». Т. Жалилов номли халқ чолғу оркестри ижро этади.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ғўза парваришига — аъло сифат».
22.20 «Қайноқ қор». Бадиий фильм.
24.00 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00 —16.40 МТ II
18.05— 18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.40 «Трансполь маркаси». Телефильм.
19.00 «Халқ истеъмоли молларига — юқори сифат».
19.30 «Ким бўлсам экан?» (рус.).
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Тезроқ парвоз қил, тулпорим», «Олов остонасида». Телефильмлар.
21.00 «Бозорда нега қиммат?» «Тошкент ҳақиқати», «Вечерний Ташкент», «Тошкент оқшоми» газеталари ҳамда Ўзбекистон телевидениесининг Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун кўрсатувлар Бош редакциясининг қўшма рейди.
21.30 МТ II

ЧОРШАНБА, 11. VII

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Шчедрик» болалар хорининг концерти.
10.10 «Саёҳатчилар клуби».
11.10 «Оталар ва болалар». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.
12.25 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Беш йиллик—ҳар биримизнинг ишимиз». Ҳужжатли фильмлар.
16.00 «Рус тили».
16.35 «Тўрт танкчи ва бир ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 8-серия. «Денгиз қирғоғи».
17.20 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар».
17.50 «Спорт ҳафталиги».
18.20 «Эртанги кунга интилган мамлакат». Монголия Халқ Республикаси ҳақида киноочерк.
18.30 «Дунё ва ёшлар».
19.05 Мультфильм.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Сиз яратган боғ».
20.00 «Агар соғлом бўлай десанг».
20.20 «Оталар ва болалар». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
21.30 «Время».
22.05 «МТнинг «Олтин» фондидан». СССР халқ артисти Ю. Завадский (туғилган кунининг 90 йиллигига).
23.10 «Чилпиқ» қалъаси олдидаги беллашув». Фильм-концерт премьераси.
23.50 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 «Тулпорлар, тулпорлар...». Телефильм.
9.30—11.05 «Эртага келинг». Бадиий фильм.
11.35 «Донецк архитектураси».
12.00 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
12.45 М. Мусоргский номли Урал Давлат консерваториясининг ўқитувчилари ва студентлари ижро этади.
13.10 Болалар учун фильм. «Гулька» («Ўзбектелефильм»).
13.35 — 13.50 Мультфильм.
14.20 «Оила ва мактаб». Тележурнал.
14.50 «Орджоникидзеда қўшиқ айтишганда». Фильм-концерт.
15.20 С. Шчипачёв поэзияси.
15.50 Монголия бадиий коллективларининг концерти.
16.20 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Гангстер бўлмайман, азизам». Телевизион бадиий фильм.
20.00 — 20.30 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик».
20.45 «Изланиш маршрутлари бўйлаб». Телефильм.
21.00 От спорти бўйича СССР чемпионати.
21.30 «Время».
22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Зенит» — «Арарат».

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Болалар учун фильм. «Хўрозча ва кунгабоқар».
10.50 «Бронза қуш». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия (рус.).
11.55 «Мосфильм» — 60 ёшда». Ҳужжатли фильм.
12.20 Наманган музика билим юрти ўқувчиларининг концерти.
13.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 Қўғирчоқ фильм.
18.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Зарница—84».
19.00 «Ветеранлар сафда». «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати музейидан репортаж (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Ҳужжатли кино экрани».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Мақом кечаси».
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
22.20 «Вероникaнинг қайтиши». Бадиий фильм.
23.50 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00— 16.25 МТ II
18.05 —18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.40 «Тоғлар, тоғлар». Телефильм.
19.00 «Абитуриент-84» Ф. Энгельс номли Тошкент Давлат чет тиллари педагогика институти (рус.).
19.30 «Самога йўл». Телефильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Совет Иттифоқи шаҳарлари». Кинопрограмма.
21.00 «Паркда ёз» (рус.).
21.30 МТ II

ПАЙШАНБА, 12. VII

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Чарм тўп» клубининг соврини учун».
10.10 «Ҳайвонот оламида».
11.10 «Оталар ва болалар». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия.
12.20 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Саксонинчи йиллар коммунистлари». Ҳужжатли фильмлар: «Ақл ва қатъиятлилик», «Жарроҳ, олим, ректор...»
16.00 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
16.50 «Тўрт танкчи ва бир ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 9-серия. «Алмашув».
17.50 «Шахмат мактаби».
18.20 Вильнюс шаҳри фашист босқинчиларидан озод қилинганлигининг 40 йиллигига. «Вильнюс». Ҳужжатли фильм.
18.40 «Меҳнат коллективи ва интизом». Свердловск области корхоналарининг меҳнат ва жамоат интизомини мустаҳкамлаш бўйича олиб бораётган иш тажрибасидан.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Дид ҳақида баҳслашишганда». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов олиб боради.
20.00 «Агар соғлом бўлай десанг».
20.20 «Оталар ва болалар». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
21.30 «Время».
22.05 Останкинода ёшлар кечаси.
23.40 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 «Камчатканинг олис жойларида». Телефильм.
9.45 «Гангстер бўлмайман, азизам». Телевизион бадиий фильм.
10.55 Орёл шаҳри баянчилар триоси чалади.
11.15 АРМАНИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
12.20 «Иванцов, Петров, Сидоров». Бадиий фильм, субтитр билан.
13.55—14.05 Мультфильм.
14.35 Шарқий Сибирь давлат Маданият институти халқ куйлари ансамблининг концерти.
15.00 И. Бабель асарлари саҳифаларида.
15.55 «Сенинг ленинча кутубхонанг». В. И. Ленин. «Уруш, армия ва тинчлик ҳақида».
16.30 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Онамларнинг мактаби».
19.20 Ҳужжатли фильм.
19.30 — 20.30 «Қишлоқ янгиликлари».
20.50 «Инсон ва қонун».
21.20 И. С. Бах. «53-кантата».
21.30 «Время».
22.05 «Нормандия-Неман». Бадиий фильм («Мосфильм» ва Франция маҳсулоти).

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Мактаб ўқувчилари учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим» (такрорий).
11.00 «Бронза қуш». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия (рус.).
12.05 «Рус жилолари». Музикали телефильм.
13.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильмлар.
18.40 «Табиат сирлари». Ҳужжатли фильм.
19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ёшларнинг меҳнат дастхати». Меҳнат семестрининг бошланишига бағишланади (рус.),
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Инсон ва қонун» программаси почтасидан».
20.15 Катталар учун мультфильм. «Қароқчилар ва созандалар».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Ёшлар куйлаганда...» Концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт».
22.25 «Саҳна санъати усталари». Аброр Ҳидоятов.
23.45 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.35 МТ II
18.10 —18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.45 —19.00 «Ерга қайтиш». Телефильм.
19.30 «Манат Аҳмедованинг бахтли қаватлари». Телефильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Йиллар ва тақдирлар». Ҳужжатли фильм.
21.30 МТ II

ЖУМА, 13. VII

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Раймонданинг хилма-хил образи». Фильм-концерт.
10.10 «Буратино кўргазмаси».
10.40 «Менга қўшиқ куйлаб бегин, Прокошина...» Телефильм премьераси.
11.10 «Оталар ва болалар». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
12.20 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Сенинг яхши номинг». Телефильм премьераси.
15.50 «Мен халқим, йўлларим, шеърларим билан қоламан...». П. Неруданинг ҳаёти ва ижоди ҳақида. Туғилган кунининг 80 йиллигига.
16.40 «Тўрт танкчи ва бир ит». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 10-серия. «Тоқ соатлардан ўн беш минут ўтганда».
17.35 «Москва ва москваликлар».
18.05 И. Гайдн. До мажор квартети.
18.25 «Оловли саҳифалар». Ҳужжатли фильм.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ҳамдўстлик» тележурнали.
20.00 «Агар соғлом бўлай десанг».
20.20 «Оталар ва болалар». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм премераси. 4-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Оламнинг саккизта мўъжизаси». Бадиий фильм.
23.25 СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари.
23.55 «Дунё воқеалари».

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Нормандия-Неман». Бадиий фильм.
11.10 «Одесса табассум қилади». Телефильм премьераси.
11.30 «Сиз яратган боғ».
12.00 «Сенинг изланишларинг, театр».
12.35 «Россия тароналари». Концерт.
13.20—13.50 Мультфильмлар.
14.20 Картинг. Социалистик мамлакатлар дўстлик кубоги. Киевдан олиб кўрсатилади.
14.50 «Бир умрлик трасса». Телефильм.
15.45 «Музикали киоск».
16.15 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Дружба-84» социалистик мамлакатлар мусобақаси. Волейбол. Хотин-қизлар. СССР — Венгрия терма командалари. Болгариядан олиб кўрсатилади.
19.20 К. Вебер. «Оберон» операсига ёзилган увертюра.
19.30 — 20.30 «Саёҳатчилар клуби».
20.45 «Мўъжиза-дарахт». Телефильм.
21.05 «АЗЛК» Маданият саройи духовой оркестрининг чиқиши.
21.30 «Время».
22.05 А. Софронов. «Юрак операцияси». Телеспектакль.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 Болалар учун. «Санъат ғунчалари» (такрорий).
11.00 «Бронза қуш». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия (рус.).
12.05 Қўғирчоқ фильм.
12.25 «Касблар ҳақида ҳикоялар».
13.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 Болалар учун фильм. «Дубравка».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Халқ ижодиёти». Ислом шоир Назар ўғли.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эстрада концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Дунё воқеалари».
22.35 «Авлодлар». Бадиий фильм. 1-серия. «Ака-укалар».
23.45 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—16.20 МТ II
18.10—18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.45 «Қотил бунинг ўзи». Бадиий фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 Реклама.
20.30 «Оловли дарёлар» кишилари». Металлурглар кунига бағишланган кинопрограмма.
21.30 МТ II

ШАНБА, 14. VII

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Гнесинлар номли Давлат музика-педагогика институти ўқитувчилари ва студентларининг концерти.
10.10 «Спортлото»нинг 28-тиражи.
10.20 «Улкан тақдир эгалари» туркумидан телефильм премьераси.
10.50 «Оталар ва болалар». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия.
12.00 «Ҳаракат хавфсизлиги учун».
12.30 Мультфильм.
13.20 Бадиий ҳаваскорлар ижоди Бутуниттифоқ кўриги.
13.40 «Оила ва мактаб». Тележурнал.
14.10 «Пётр Капица ҳақида ҳикоялар». Академик П. Л. Капица туғилган кунининг 90 йиллигига.
15.20 «Дунё воқеалари».
15.35 «Дўстларимиз чеҳраси».
16.20 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Ғолиблар». Фронтдош дўстлар клуби.
17.40 «Эртага — Металлурглар куни». Кўрсатувда СССР қора ва рангли металлургия министрлари И. П. Казанец ва П. Ф. Ломако иштирок этадилар.
18.10 Қозоғистон ССР халқ артисти А. Днишев концерти.
18.40 Франция телевидениесининг программаси.
19.50 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Омадли «Чўртан балиқ» командири». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 «1984 йил қўшиқлари».
23.10 «Дружба-84» социалистик мамлакатлар мусобақаси. Волейбол. Хотин-қизлар. Куба — СССР терма командалари. Болгариядан олиб кўрсатилади.
23.55 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Агар соғлом бўлай десанг».
9.30 Телефильм.
9.55 Мультфильмлар.
10.35 «Тонгги почта» музикали кўрсатуви.
11.05 «Ушбу оддий мураккаб ҳақиқатлар». Телефильм премьераси.
11.35 Ж. Родари. «Телефон орқали эртак». Болалар учун телеспектакль премьераси.
12.10 «Олам кинокамера кўзгусида».
13.10 Челябинск телестудиясининг программаси.
14.10 «Цирк келди». Фильм-концерт.
15.05 «Опера билан учрашув». В. Моцарт. «Барча аёллар шундай қилишади». ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрининг спектакли.
18.00 «Здоровье».
18.45 «Халқаро обзор».
19.00 «Севги ҳақида қисса». Ж. Рождественская, В. Абдулов, Э. Юзбашян иштирокида музикали кўрсатув.
19.30—20.30 «Халқ артисти Б. Ливанов». Телефильм.
20.50 Теннис. Дэвис кубоги. СССР — Австрия терма командалари. Юрмаладан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 «Эски қарзлар». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 «Шунчаки ҳазил...»
11.25 «Бузилмас иттифоқ». ЎзССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган иттифоқдош республикаларнинг телевизион фестивали. Литва телевидениесининг программаси.
12.40 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ишчи—фахрли ном». Энг яхши қишлоқ ҳунар-техника билим юртлари учун республика телевизион конкурси. Финал.
13.40 «Ҳовлимиздаги стадион» (рус.).
14.10 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор».
15.10 «Замандас». Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун программа (қозоқ тилида).

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Биз «Артек»да танишдик». Болалар учун фильм-концерт.
18.15 Телефильм.
18.45 «Мультипанорама».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Цирк, эстрада, цирк».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Шанба тароналари».
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Пахтакорларнинг шу кунги муҳим вазифалари».
22.30 «Авлодлар». Бадиий фильм. 2-серия. «Фарзандлар».
23.40 Кўрсатувлар программаси.

● 18.00—21.30 ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

ЯКШАНБА, 15. VII

МЕТАЛЛУРГЛАР КУНИ

● МТ I

9.00 «Время».
9.35 «Днестр» халқ рақс ансамбли ижро этади.
9.50 «Пўлат наркоми». Телефильм премьераси.
10.30 «Будильник».
11.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
12.00 «Здоровье».
12.45 «Тонгги почта».
13.15 «Совет тупроғидаги учрашувлар».
13.30 «Қишлоқ янгиликлари».
14.30 «Тунлар қисқа». Бадиий фильм.
15.45 «Музикали киоск».
16.15 «Ҳаётга йўлланма».
17.00 «Саёҳатчилар клуби».
18.00 Мультфильмлар.
18.30 «Халқаро панорама».
19.15 «Бугун—Металлурглар куни».
20.00 Металлурглар кунига бағишланган концерт.
21.30 «Время».
22.05 «Рақс—менинг ҳаётим». Ҳужжатли фильм премьераси.
22.35 «Дружба-84» социалистик мамлакатлар мусобақаси. Волейбол. Хотин-қизлар. Ярим финал. Болгариядан олиб кўрсатилади.
23.20 Н. Некрасов. Турли йилларда ёзилган шеърлар.
00.05 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 «Зарядкага сафланинг!».
9.20 «Волга мавжланиб оқадиган жойда». Телефильм.
9.50 Мультфильм.
10.00 «Рус тили».
10.30 «Қушлар ҳам шимолга талпиняпти». Телефильм.
11.30 МТ ва БР Катта симфоник оркестрининг концерти.
12.20 «Ҳайвонот оламида».
13.20 «Эдит Пиаф».
14.00 «Стадион ҳамма учун».
14.30 «Машҳур совет ижрочилари — Ленин мукофотининг лауреатлари».
15.15 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар».
15.45 «Атлантлар ва кариатидлар». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
17.15 Икки марта Қизил Байроқли Александров номли Совет Армияси ашула ва рақс ансамблининг концерти.
18.15 Мотобол бўйича СССР чемпионати. «Автомобилист» (Элиста) — «Металлург» (Видное).
18.35 «Фестиваллар, конкурслар, концертлар».
19.30—20.30 «Ёнингдами, ўртоқ...»
20.50 Теннис. Дэвис кубоги. СССР —Австрия терма командалари. Юрмаладан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 «Фокстерьер сири». «Майор Земан билан содир бўлган 30 воқеа» сериясидан. Телевизион бадиий фильм премьераси (ЧССР).
23.20 «Дружба-84» социалистик мамлакатлар мусобақаси. Классик кураш. Венгриядан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 «Карнай садоси». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»).
10.55 «Сержило экран». Кўрсатувни кинодраматург Ф. Мусажонов олиб боради.
12.10 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
12.55 «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун».
13.30 «Ўзбекистон спорти» (рус.).
14.00 Реклама.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Мультфильмлар.
18.30 «Бугун—Металлурглар куни».
19.00 Болалар учун. «Бойчечак».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Ягона оилада». ЎзССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган ҚҚАССР ва республика областларининг телевизион фестивали. Экранда—Наманган области.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Марҳабо, талантлар!» ЎзССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган бадиий ҳаваскорлик коллективларининг телевизион фестивали. Экранда — Наманган области.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Марҳабо, талантлар!» Экранда — Наманган области (давоми). Кўрсатув тугагач — Кўрсатувлар программаси.

● 16.00—21.30 ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/VII да Шекспир асарлари бўйича балет триптихи, 7/VII да Риголетто, 8/VII да Дунёнинг яратилиши.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА —6/VII да Отелло, 7/VII да Парвона, 8/VII да Зебуннисо.

КИНО

7, 8 ИЮЛДА БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ХАВФЛИ ҚУВИШ» — **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 19.00, телефон 44-21-74).

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТИ» — **Санъат саройи** — (12, 14.30, 17, 19.30).

«ИЎҚ ҚИЛИШГА КИРИШИЛСИН» — **Дружба** (11, 14, 17, 20.00; 12, 15, 18, 21.00; телефон 66-15-75).

«ОПЕРАЦИЯ ТУШДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20).

ТОШКЕНТ ОТЧОПАРИДА

ҲАР ЯКШАНБА КУНИ СОАТ 11.00 ДА

ПОЙГАЛАР ЎТКАЗИЛАДИ

ПРОГРАММАДА:

АНЪАНАВИЙ ВА НОМЛИ СОВРИНЛАР УЧУН МУСОБАҚАЛАР БОР.

ОТЧОПАРДА ЎЙИН АТТРАКЦИОНЛАРИ ИШЛАБ ТУРИБДИ.

Пойгада Ўзбекистон ССР ва Қозоғистон ССР колхоз, совхоз ва от заводларининг энг яхши тулпорлари иштирок этади.

ОТ-СПОРТ ЛОТЕРЕЯСИ (тотализатор) ИШЛАЙДИ.

Совуқ ичимликлар билан савдо қилувчи буфет томошабинлар хизматида.

«БЕГА» ресторани ишлайди.

Отчопарда йил бўйи (душанбадан ташқари) чавандозлик учун от ва уч от қўшилган аравача прокатга берилади.

ОТЧОПАР КОРХОНА ВА МУАССАСАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ БИЛАН ЧАВАНДОЗЛИК УЧУН ОТЛАРНИ ПРОКАТГА БЕРИШ БЎЙИЧА ШАРТНОМАЛАР ТУЗАДИ.

Аҳолидан тўй тантаналари учун уч от қўшилган рус аравачаларига буюртмалар қабул қилинмоқда.

КИРИШ БЕПУЛ.

Отчопар адреси: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти (метронинг «Собир Раҳимов» станцияси; 103, 122, 123, 130, 132, 178-автобусларнинг «Ипподром» бекати).

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

«ГЛАВТАШПАССАВТОТРАНС»

7 июль шанба куни ва 8 июль якшанба куни

Тошкентбоев ва Усмон Юсупов кўчаларида газопроводни улаш ишлари олиб борилиши муносабати билан **10-троллейбус, 97 ва 48-автобуслар ҳаракатида ўзгаришлар бўлганлигини**

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

10-троллейбус маршрути қисман ўзгаради ва Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли, Ойбек кўчалари бўйлаб ҳаракат қилади, сўнгра олдинги маршрут бўйича қатнайди;

97 ва 48-автобуслар ҳаракати Архитекторлар кўчаси, Қобулов кўчаси ва Гвардия полковниги Хўжаев кўчаси бўйлаб ўтади.

Ҳамма турдаги пассажир транспорти ишини координациялаш ва ривожлантириш бошқармаси.

«Главташпассавтотранс».
Тошкент транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси.

Ф. Хўжаев номли 1-пойафзал фабрикаси қошидаги 143-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: **пойафзал қисмларини бичувчи, заготовка тикувчи, пойафзал тикувчи, тайёр маҳсулотни қабул қилувчи контролёрлар, слесарь-ремонтчи, электромонтёр, конструктор-модельер, модали пойафзал тикувчи.**

Билим юртига қабул қилинган 8— 10-синфни тамомлаган ўқувчиларга ҳамма ҳунарлар бўйича ўқиш муддати 6 ой ва улар 70 сўм стипендия билан таъминланадилар. Практикада ишланган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини битирганлар 1-пойафзал фабрикасида ишлайдилар.

Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқариши учун пойафзалчилар маданият саройи ва ундаги туристик ва спорт, ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам ишлаб турибди.

Билим юртида ишчи-ёшлар мактаби бор.

Билим юртида бепул бичиш-тикиш курси бор. Битирганларга гувоҳнома берилади.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртини яхши битирган ўқувчиларга техникум ва институтларга йўлланма берилади.

Ўқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан ва саломатлиги ҳақида справка, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) қабул ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (3, 2, 6, 14-троллейбусларнинг «Пойафзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
7 ИЮЛЬ, 1984 й.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Р. 10328. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12